

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0048

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ សាក់ ធួក ភេទស្រី អាយុ៥១ឆ្នាំ

មុខងារសម័យខ្មែរក្រហម: កងចល័ត

មុខងារបច្ចុប្បន្ន: កសិករ

ស្រុកកំណើតនៅស្រុកមង្គលបុរី ខេត្តបាត់ដំបង

សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិថ្មី ឃុំម៉ាឡៃ ស្រុកម៉ាឡៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: ឆាយ ឈុនលី

០១:១៧:០០

៣៧ទំព័រ

ឈុនលី : និយាយថា ការកកើតស្រុកម៉ាឡៃដំបូង មិនដឹងថាពីដំបូងមកគេហៅតំបន់អី?

ធួក : ដូចអីនៅនេះ យើងនៅក្នុងរបបប្រជាជន យើងដូចជាមិនសូវដឹងបើគេក្រុមអីទៅគេដឹង ដូច ថាគេមេក្រុមគេដឹង ដល់យើង ។

ឈុនលី : គេមកមើលទីតាំងមុនៗ អី នឹងមកនឹង?

ធួក : ហ្នឹងហើយ គេមើលនឹងឯង ប៉ុន្តែដូចអីវាកូន ប្រពន្ធខហានហើយ តែយើងវានៅកូនទេ ដល់ចឹងយើងអត់សូវដឹងយ៉ាងម៉េចទេ គេយកមកយើងមក ។ ហើយអីមកមុនដំបូង ស្មាន តែទៅក្នុងទេ មកពីដីថៃ ស្មានតែទៅក្នុង អត់ដឹងថាគេយកមកទុកនេះទេ ។

ឈុនលី : អានឹងឆ្នាំណា ដែលអំចេញពីដីថៃមក?

ធួក : ហ្នឹងកាលនឹង៧៣ ពួកអ៊ុនតាក់ចូលមក ។

ឈុនលី : ចឹងខ្ញុំអ៊ុនតាក់ចូលមកនឹង អំទើបនឹងចេញពីថៃមក?

ធួក : អី! ៧៣ ។

ឈុនលី : អានឹងបាននឹងន័យថាចេញមកក្រោយគេប្តីក៏ម៉េច?

ធួក : ទេ! កាលនោះគេអ្នកពីជំរកមិនដឹកទៅក្នុង ។ មែនទេ?

ឈុនលី : បា!

ធួក : ដល់ពេលអ្នកគេខ្មែរក្រហមគេមិនយកមកពីដីថៃដែរ តែគេមិនទៅក្នុងទេ គេដាក់តាមព្រំដែន វិញ ។ ពីព្រោះយើងនៅក្នុងខ្មែរក្រហម យើងមិនទាន់បានទៅក្នុងទេ ពីព្រោះយើងសម័យ

នឹងវាមិនដូចជាចូលរលាយចូលក្នុងទាំងអស់ មិនដឹងថាអ្នកដឹកនាំយើងនឹងនៅមានខ្មែរក្រហម
ទៀតអត់ ។ ដល់ចឹងយើងអត់បានទៅទេ បើនិយាយទៅគឺយើងក៏នៅខ្មែរក្រហមដដែល ។

ឈុនលី : ចុះដើមហេតុដំបូងមកនឹង អ្វីមកនៅនេះជាមួយអ្នកណាខ្លះមានបងប្អូនឪពុកម្តាយមក?

ឆ្លុក : ទេ! គ្មានទេ មានតែយើងជុំជុំកូនកេក៏មានប្តីមានកូនចឹងទៅចេះតែមក ។

ឈុនលី : ចឹងអីការឆ្លៀតណា?

ឆ្លុក : ៨២ ។

ឈុនលី : ៨២?

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : បានន័យថាមកដល់ទឹកដីនេះទៅហើយ?

ឆ្លុក : មកហើយ មក ។

ឈុនលី : ចុះមកដំបូង ពេលពីដំបូងមក?

ឆ្លុក : មិនដំបូងប៉ុន្មានទេ ពីព្រោះ ។

ឈុនលី : អត់ទេ ដូចឆ្នាំ៧៧ ដែលគេរត់ពីក្នុងមក?

ឆ្លុក : ៧៧យើងមកមុនដំបូងយើងនៅនារីសិន យើងនៅនារីដូចជាយើងខាងទូលអង្គរ ឬក៏ទូល
ក្រាបសិន ។

ឈុនលី : ខាងស្បៀង?

ឆ្លុក : ហ្នឹងខាងដឹកជញ្ជូន យើងទូលយកទៅភ្នំយកទៅទូលទៅខាងរបំចឹងទៅ ដើរតាមព្រំដែនតាម
នេះ យើងទូលយក..... ។ ដល់ក្រោយមកបានដូចយាយវាចេះតែ ចុះវាសុទ្ធតែប្រុស
ហើយនឹងស្រីនឹង ដល់ចឹងតែវាមានអ្នកដឹកនាំ គេមានក្រុមៗ គេ តាមកងកូបកងធំចឹងទៅ
គេចេះតែសួរទៅយូរៗ ទៅគេបានប្តីបានប្រពន្ធអស់ទៅ អីទៅការនៅចឹងបេងនោះ ។

ឈុនលី : ឃុំចឹងបេង?

ឆ្លុក : អី! ទៅរៀបនៅចឹងបេង បើការណារៀបនៅនេះគេមិនឲ្យរៀបទេ ។

ឈុនលី : ម៉េចចឹង?

ឆ្លុក : ពីព្រោះអីកាលណាយើងចេះបាក់រៀបទៅ វាអត់មានអ្នកណាដឹកជញ្ជូន ម្ល៉េះហើយទាល់តែ
អ្នកណាដូចជាយើងស្រឡាញ់ចឹងទៅ មករៀបនៅកន្លែង...ចាស់ បើក្មេងគេមិនឲ្យរៀបទេ
កាលណាយើងរៀបទៅវាបាក់ៗ វាចេះរៀបៗទៅ ម្ល៉េះហើយអ្នកខ្លះចេះអត់ចិត្តគេថាម៉េច
នោះចេះរៀបបានៗ ដល់ចឹងហើយគេទៅរៀបខាងព្យាបាលអ្នកខ្លះ ។ ដល់ព្រោះគេរៀបឲ្យចុះ
គេយកចិត្តយើងធ្វើទី៣ ។ ជឿ?

ឈុនលី : ចា! ហើយចឹងពេលដែលរៀបនឹង កាលនឹងអីអាយុប៉ុន្មាន?

ឆ្លុក : កាលនឹងឆ្នាំ៨២ អាយុ២៣ ។

ឈុនលី : ២៣ឆ្នាំ?

ឆ្លុក : អី! ឥឡូវអាយុ៥១ហើយ ។

ឈុនលី : ហើយខាងគ្រួសារនឹង គាត់ខាងទី៣?

ឆ្លុក : ទី៣ ។

ឈុនលី : ជួបគ្នានៅនឹងស្រឡាញ់គ្នាទៅ?

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : ហើយរៀបនឹងប៉ុន្មានកូ តែ៦ឯង?

ឆ្លុក : រៀប ។

ឈុនលី : តែម៉ាកូននឹងទេ?

ឆ្លុក : មាន៣ ពីព្រោះសម័យនឹង គឺយើងមិនទាន់បាត់ ប៉ុន្តែដល់ពេលអ្នកខ្លះគេរៀបចំទៅ គេអង្គុយដូចយើងជុំគ្នាចឹង និយាយអ្នកធំគេនិយាយ ជួនកាលគេមានមីមានអីស្រុះទៅគេប្រកាសគេនិយាយអីចឹងទៅ ។ ដល់ពេលអីរៀបពាក្យនឹង គឺបានដើមបន្តិចដែរ ដើមម្នាក់ម្តងៗ វាដូចចាប់ដៃតិច ដុតចាប់ដៃតិច ។

ឈុនលី : កាលនឹងអ្នកណាគេ អ្នករៀបទ្រូ មានមេក្រុមមេអង្គភាពគេអត់?

ឆ្លុក : អង្គភាពគេរៀបទ្រូ អ្នកទទួលខុសត្រូវទាំងអស់គេរៀបទ្រូ ដូចជាគេទទួលខុសត្រូវម៉ាប៊ីនបេននឹង ដល់នេះគេរៀបទ្រូ ។

ឈុនលី : ចឹងមូលហេតុអីគេខ្លាចថាទ្រូតែការហើយអត់ទៅធ្វើការទៀតអីចឹង?

ឆ្លុក : តែការហើយយើងនៅប្រជាជន មានបានទៅដឹកជញ្ជូនណា ពីព្រោះយើងនៅជាគ្រួសារមានគ្រួសារហើយយើងនៅម៉ារក្តីទៀតហើយ យើងចេញពីកន្លែងដឹកជញ្ជូនហើយ ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថា ទ្រូតែការហើយគឺចេញពី?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ទ្រូតែការហើយចេញពីកន្លែងដឹកជញ្ជូន ហើយទៅនៅមានភូមិគេដូចជាប្រជាជនគេចឹង ប៉ុន្តែទៅហានទៅ ប្រពន្ធនៅភូមិមួយដូចយើងចឹងទៅ ។

ឈុនលី : ហើយយើងនៅដូះធ្វើអី?

ឆ្លុក : នៅដូះ យើងដាំដំណាំភិចត្តចសម្រាប់ហូបទៅដូច ចេក ដូច... ។

ឈុនលី : កាលនឹងមានដីនៅ ក្រែងថាដីនឹងមានមិន?

ឆ្លុក : ហេ! មានមិនតែកាលមកមុនដំបូងគឺអត់មានទេ មានដោយកន្លែងៗ តាមព្រំដែននឹងមាន ដែរ មានកន្លែង ៗ មកមុនដំបូងនោះតាមនេះម៉ូដូចេញទៅបែបនឹង ៗ

ឈុនលី : មានមិន អ៊ីដឹងថាចុះពេលដំបូងកាលមកដែលអ៊ីចូលមកកាលពី៧៧នឹង កាលនឹងមាននៅ?

ឆ្លុក : ៧៧!

ឈុនលី : ចា! ដែលពេលដែលចេញពី?

ឆ្លុក : ពីនោះៗមកៗនឹងមាន តែមានដោយកន្លែងមានចឹងទៅជួនកាលទ័ពគេនៅដោះៗ ហើយនឹង ដាក់ដូចតែគ្នា ដោះដងដាក់ដងពេញនឹង ៗ

ឈុនលី : ខាងណាអ្នកដាក់ដំបូងមក?

ឆ្លុក : ទេ! អ្នកដាក់នឹងយើងមិនសូវដឹងដែរ វាដូចជាមិនដឹងពីព្រោះអីវាមានខ្មែរសេរី យើងនិយាយ ថាពីជំនាន់លំ លំ ៗ គេថាជំនាន់លំលំ កាលនោះវាមិនទាន់មានខ្មែរក្រហម គេមិនមក នៅការពារគេមិនដាក់ដែរ ៗ ដល់ពេលយើងខ្មែរក្រហមមកម្តង ជួនកាលខ្មែរក្រហមនឹងអ្នក ដាក់ដូចយើងអ្នកការពារ អ្នកណាចេញទៅ... គេហៅសម័យពាណិជ្ជកម្ម អ្នកណាចេញទៅថែ គេចេះដាក់ តែវាមានផ្សេងៗទេ ៗ

ឈុនលី : ចុះឪពុកម្តាយរបស់អ៊ី ពេលអ៊ីមកចឹង គាត់នៅណា?

ឆ្លុក : ទេ! ម៉ែ លោកពុកអ៊ីខូចយូរហើយ តែកាលដែលអ៊ីមកនឹងម្តាយនៅ តែលោកពុកអត់នៅ ទេ ៗ

ឈុនលី : អានឹងឆ្នាំ៧៧?

ឆ្លុក : ៧៧ ម៉ែនៅបឹងបេង អី! នៅនេះ នៅឯម៉ាជួនគោកក្នុង ពេលនឹងគេជម្លៀសសម័យនឹងគេ ជម្លៀសយើងហើយ គេជម្លៀសយើងនៅសហករណ៍...យកមកទុកផ្សេងស្នាត់ៗ ភូមិ ៗ

ឈុនលី : ចុះកាលអ៊ីតំទាន់ជម្លៀសមកនឹង អ៊ីនៅនោះធ្វើអីគេ កាលអត់ទាន់មកដល់នេះ នៅជាមួយ ឪពុកម្តាយ?

ឆ្លុក : អត់ទេ នៅតាមកងដែរ ៗ

ឈុនលី : ហ្នឹងគេហៅកងអីគេ?

ឆ្លុក : គេហៅចល័តណាក្នុង ៗ

ឈុនលី : ហើយការងារដកស្ទូងនឹង?

ឆ្លុក : អី! ដកស្ទូងធម្មតា ព្រឹកឡើងទៅៗល្ងាចឡើងមកវិញទៅ យប់ឡើងទៅលើកទំលប់លើកអី ថែមទៀតទៅ ម៉ោង៧/ម៉ោង៨/ម៉ោង៩ បានមកវិញ យប់ក៏ធ្វើ ៗ

ឈុនលី : ហើយមានបងប្អូនអីទៅជាមួយអត់ អ៊ីមកជាមួយបងប្អូន?

ឆ្លុក : មិនមានទេ ប៉ុន្តែថាវាយើងនៅខ្លះទៅកេដូចថាយើងនៅម៉ាដូច្នោះ យើងមាន១០ នាក់ ឬ ក៏ម៉ាកនីតូច៣០ នាក់ អានីនីមិយើងទៅជុំគ្នា ។

ឈុនលី : អានីនីបើកនិវា សុទ្ធម័នខាងស្តង់ដក?

ឆ្លុក : អី! ស្តង់ដក ។

ឈុនលី : ហើយចិនកាលនឹងហូបចុកម៉េចទៅ?

ឆ្លុក : ហូបចុក ហូបរួម តែហូប ។

ឈុនលី : ហូបគ្រាន់?

ឆ្លុក : ហូបលំបាកដែរ... ។

ឈុនលី : ហូបបបរ ហូបបាយ?

ឆ្លុក : ហូបបាយ ។

ឈុនលី : ចុះដូចក្នុងកំឡុងឆ្នាំ ពេលអ្វីធ្វើការដកស្តង់នឹង ដូចថាមានដែលជួយអ្នកណាម្នាក់អីអត់ ដូចថា ឃើញគេអត់បាយ ឬក៏ឈឺ ជួយលាក់ ជួយអី?

ឆ្លុក : ទេ! រឿងជាជួយចេះតែជួយហើយយើងដូចថា ពេលធ្វើការចិន បើសិនណាជាយើងមាន ក្រុមយើង១០ នាក់ បើសិនណាយើងមានក្រុម១០ នាក់ចិន បើសិនណាជាអ្នកណាដែលធ្វើ ការរៀងច្រើនចិន អត់ទោះបីអត់ឈឺអីក៏យើងឲ្យគេឈប់ទៅ យើងនិយាយទៅកុំឲ្យគេដឹង កុំឲ្យគេថាកនីតូចកេដីន យើងនៅត្រឹមៗក្រុមយើង ថាឥឡូវឯងនោះគេទៅធ្វើយូរហើយ ម៉ាអាទិត្យឬក៏១០ ថ្ងៃចិន យើងឲ្យអ្នកនោះសម្រាកទៅអត់អីទេ ហ្នឹងហើយអ្នកណា ។

ឈុនលី : ចុះបើគេសួរយើងប្រាប់ថាម៉េច?

ឆ្លុក : គេសួរយើងប្រាប់ថាឈឺដើង ឬក៏អីចិនឈឺ ។

ឈុនលី : តាមពិតអត់ឈឺទេ?

ឆ្លុក : អត់ឈឺទេ តែនេះពេក តែវាហត់ពេក ។

ឈុនលី : ចុះអីដែលសម្រាកខ្លួនឯង?

ឆ្លុក : សម្រាក ។

ឈុនលី : គេជួយភរយើងវិញ គេជួយលាក់យើងវិញដែរ?

ឆ្លុក : គេជួយមិនអីទេ វាដូចថាយើងទៅនៅស្គាល់ចិត្តគ្នាវាស្រួលដែរនឹងហើយ តែវាស្រួលដោយ កន្លែង ។ កន្លែងណាពិបាកៗណាស់ យើងមិនទៅធ្វើការចិន ជួនកាលគេអត់ឲ្យបាយហូប ដែរ គេភីនតែង គេមិនឲ្យបាយហូបដែរ ជួនកាលគេអូសគេទាញដែរនឹងទៅស្រែទៅអីនឹង តែវាដោយកងដោយក្រុមអីណា ។ អ្នកណាគេល្អៗទៅ អ្នកណាគេអាក្រក់ៗទៅ ។

ឈុនលី : ហើយចឹង គិតទៅពី៧៥ដល់៧៧អំអត់មានជម្លៀសទៅណា នៅធ្វើការនៅនឹង?

ឆ្លុក : ជម្លៀស ។

ឈុនលី : ទៅខាងណាវិញ?

ឆ្លុក : ដូចជាអំនៅម៉ូនីមីតូនឹង ដល់ពេល៧៥ គេឲ្យយើងចេញៗ អំទៅខាងម៉ាជួរៗ អូរតាកូ ក្រោយ គោកកូចនឹង គេហៅអូរតាកូអីនោះ ។

ឈុនលី : អានឹងស្រុកអីគេ?

ឆ្លុក : អូរតាកូនឹងវានៅក្រោយគោកកូច នៅដងអារញ្ញនឹងណា ។ អត់ដែលស្គាល់អូរតាកូ?

ឈុនលី : ខេត្តអីគេ អត់ស្គាល់ដឹង ។

ឆ្លុក : ដែលស្គាល់គោកកូចៗ យើងនេះ?

ឈុនលី : គោកកូចអត់ស្គាល់ដែរ ។

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : អានឹងនៅក្នុងស្រុក នៅក្នុងខេត្តអីគេ?

ឆ្លុក : ខេត្តបន្ទាយមានជ័យយើងនឹង វានៅម៉ាជួរគោកធំយើងនឹង គេហៅម៉ាជួរនងអៀង ម៉ាជួរ អី! ថៅកែយ៉ែ វាទៅក្រោយចេះនៅក្រោយគោកកូច ភូមិគោកកូចយើងទៅពីកូនដីវានៅ តាមយ៉ែចេះមាត់ព្រៃ វានៅក្រោយនឹងទៀត ។ ដល់អំទៅពីម៉ូនីមីតូទៅ វាទៅខាងនោះ ទៅ ឯងលិចគេហៅអូរតាកូ ម៉ាជួរស្តីម៉ាជួរគេហៅអូរតាកូ ម៉ាជួររាំងមួន ។ ស្គាល់រាំងមួនទេ?

ឈុនលី : អត់ដែលស្គាល់?

ឆ្លុក : រាំងមួននឹងនៅកន្លែងគោកធំយើងនឹង ។

ឈុនលី : មានគោកកូច គោកធំ?

ឆ្លុក : អី! ហើយរាំងមួននឹងនៅក្រោយគោកធំនឹងទៀត អាគោកធំយើងនេះរាំងមួន ដល់ត្រឡប់ ចេញពីកូនដីនឹងមកនៅម៉ាជួររាំងមួនបានយើងរត់មកគោកធំវិញ ។ ដល់ពេលលើកក្រោយ គេឲ្យទៅមែនទែន គេជម្លៀសមែនទែនៗទៅខាង.....ស្តៅ ។ ស្គាល់ទេ...ស្តៅ?

ឈុនលី : អត់ស្គាល់?

ឆ្លុក : ថ្មកោល ។

ឈុនលី : ថ្មកោលស្គាល់?

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : តែអានឹងឈ្មោះពីដើមគេហៅចឹង?

ឆ្លុក : ឈ្មោះពីដើម ថ្មកោល ...ស្តៅនឹង ។

ឈុនលី : ជ្រោយស្តៅនឹង បើគិតទៅជាអី ជាកូមិជាយុំជាស្រុក?

ឆ្លុក : ឥឡូវអត់ដែលឮទេ?

ឈុនលី : ខ្ញុំដែលឮតែថ្មកោល ។

ឆ្លុក : ថ្មកោល ជ្រោយស្តៅនឹង វាជិតគ្នានឹង វាចឹងគ្នាថ្មកោលជ្រោយស្តៅនឹង ។

ឈុនលី : ស្រុកថ្មកោល?

ឆ្លុក : អី! ថ្មកោល ដល់ពេលទៅដល់ថ្មកោលហើយបានគេហៅនារីៗត្រឡប់មកវិញចូលជុំគ្នារៀប
ដាច់ល័ក្ខវិញហើយ ។ អានឹងយើងនិយាយ៧៥ ៧៦ម៉ែនឹងណា ។ ដល់មកដល់៧៧បាន
ទ័ពយើងខាងនេះ បានគេចូលមកដល់ តែចូលនឹងយើងនៅខ្មែរក្រហម ក៏នៅតែដូចជាយើង
វារត់ទៅវាអត់មានខោអាវ ដូចជាខោអាវយើងៗទៅធ្វើការចិន យើងទុកខោអាវ ដល់តែ
ពេលយើងទៅធ្វើការចិនសម្រាប់តែទ័ពនឹងគេចូលមក គេបាញ់ត្រង់តាំងៗ អត់បានខោអាវ
ចោលខោអាវ ។ ដល់ចិនចេះតែសុំគេស្លៀក អ្នកណាគេមានសុំគេម៉ាកប្លែង២មក ចេះ
ស្លៀកទៅ ។

ឈុនលី : ចិនគេអត់មានចែកខោអាវឲ្យ?

ឆ្លុក : គេចែកឲ្យដែរ តែពេលនឹងយើងរត់ចោលនោះ បើគ្រាប់មក ។

ឈុនលី : គ្រាប់បាញ់មក?

ឆ្លុក : អី! គ្រាប់បាញ់សុំវាន់ធីណៃអីបាញ់មកម្តង បាញ់ពីដួលកូនដីនឹងដុះមកឯងវាលស្រែឯ
ត្បូង ដល់ចិនយើងរត់ ។

ឈុនលី : ហើយចិនពេកអីរត់មកនឹងមានគ្នាច្រើនទេ?

ឆ្លុក : មានច្រើន ខ្លះអីរាប់រយ ។

ឈុនលី : ខាងណាខ្លះទៅ?

ឆ្លុក : ម៉ាចល័តខ្ញុំនៅនឹង ។

ឈុនលី : ហើយមានអ្នកមកពីក្នុងថែមទៀតអត់?

ឆ្លុក : មិនមានទេ ដឹងថាចល័តនៅ ។

ឈុនលី : ចុះអីថាមកដល់ភ្លាមមានព្រៃមានអីចឹង?

ឆ្លុក : មានព្រៃមើលមិនឃើញទេ ។

ឈុនលី : បើមើលទៅសភាពការណ៍នឹង វាម៉េចទៅពេលនឹង ស្ថានភាពនៅនឹងមើលទៅវាម៉េចទៅ?

ឆ្លុក : សភាពការណ៍នឹង វាលំបាក វាយ៉ាប់នឹងឯង តែយើងចេះតែ ។

ឈុនលី : បើគិតទៅលំបាកៗអីជាងគេ លំបាកអីខ្លះ?

ឆ្លុក : អី! លំបាក តែសម័យនឹងយើងវានៅជុំគ្នា វាដូចជាវាក្មេងលុយចាយរបស់ហូប ក៏គេបើក ឲ្យយើង ក្នុងម៉ាខែចឹងម្នាក់ជួនកាលបានត្រីខ្មាំងកំប៉ុង ឬឯកំប៉ុងទេ ។ ដល់ចឹងយើងចេះតែ នៅទៅ អាខ្លះទៅរកត្រីនៅមាត់អូរទៅៗជញ្ជាត់ទៅអីទេ ចេះហូបធម្មតា ប្រហុកអីចឹងដែល គេយក អ្នកដឹកនាំយើងគេទិញមក គេទិញទាំងឡានៗ អង្ករគេបើកឲ្យយើងហូបទៅ ។

ឈុនលី : មានអ្នកដឹកនាំនៅនឹងច្រើន?

ឆ្លុក : មាន ។

ឈុនលី : ប៉ុន្មាននាក់?

ឆ្លុក : ច្រើន ។

ឈុនលី : អានឹងគេហៅគេដឹកនាំតំបន់ ហើយក៏?

ឆ្លុក : គេ..... ។

ឈុនលី : ទើបមកដំបូងចឹង គេហៅថាតំបន់នៅស្រុកម៉ាឡៃនេះ?

ឆ្លុក : គេហៅភូមិៗដូចៗ ។

ឈុនលី : ចឹងបើគិតទៅនៅកន្លែងណាក៏ភូមិដូចដែរ ម៉ូនឹង?

ឆ្លុក : មុនដំបូងភូមិដូចទាំងអស់ ដល់យូរៗ ទៅបានគេចែកជាស្រុក ។

ឈុនលី : ស្រុកនឹងគេចែកពេលណា?

ឆ្លុក : មើលចែកជាភូមិៗទេ ប៉ុន្តែស្រុក មើលភូមិដូច អី!មុនដំបូងភូមិដូច ដល់តែយូរៗទៅគេចែក ភូមិឲ្យច្រើនវិញ ដូចអីគេហៅភូមិថ្មី ។

ឈុនលី : ភូមិដូចខ្ញុំបានទៅសម្ភាសន៍ហើយ ជួបជាមួយមេភូមិទៀត ។

ឆ្លុក : អើហ្នឹងហើយ គេអ្នកបានធ្វើការកងតូចកងអីទៅ អានឹងគេដឹងខុសត្រូវ ដល់ដូចអីចេះវានៅ តែដូចយើងប្រពន្ធចាហាន តែយើងនៅតែអី!បើយើងនិយាយទៅដូចយើងនៅក្នុងក្រុម គេ ។ ដល់ចឹងទៅយើងមិនបានគិតថាទៅប្រជុំទៅរៀនយើងអត់ស្ងប់ដឹងទេ បានគេមេក្រុម មេអីគេចេះទៅរៀនទៅអី ។

ឈុនលី : ចុះអីថាទៅនៅដីថៃ អានឹងនៅជំរំនៅម៉េច?

ឆ្លុក : នៅដីថៃនៅជំរំ ។

ឈុនលី : ជំរំអីគេអានឹង?

ឆ្លុក : គេហៅជំរំអី!៨៥ ។

ឈុនលី : ជំរំ៨៥?

ឆ្លុក : អី!៨៥ ឆ្នាំ៨៥យើងចូលដីថៃ បានគេហៅជំរំ៨៥ ។

ឈុនលី : ចឹងបើគិតទៅមូលហេតុអីបានឆ្លងទៅដីថៃឆ្នាំ៨៥ ហ្នឹងម៉ែ?

ឆ្លុក : ចុះបើទាហានថៃ .....មក ទាហានខ្មែរនេះ ។

ឈុនលី : មកកាន់តែត្រឡប់ហើយចឹងបានយើងរត់ចូល?

ឆ្លុក : គេបោសសំអាតបណ្តោយ គេបោសសំអាតតាមព្រំដែននេះរហូត អត់មានអ្នកណានៅបាន
ទេ តែទ័ពអាចមកវិញ ទ័ពអាចទៅដល់ដីថៃនោះដែរ តែមានយប់ឡើងចឹងគេចូលមកវិញ ។

ឈុនលី : ប៉ា! ចេញចូលៗ?

ឆ្លុក : អី! ដល់ទាហានខ្មែរនេះ វ៉ែវ៉ែដែរ តែវ៉ែម៉ាក្រែតអត់នៅទេ វ៉ែហើយដាក់នេះគេថយទៅនៅ
ដូចជាស្រះខ្មែរសេរីអីចឹងចុះ ។ ដល់ចឹងទាហានខ្មែរក្រហមគេជិះឡានជិះអីតាមថៃ និយាយ
ចឹងគេមកដូចជាបើនិយាយទៅ គេមកវ៉ែវ៉ែយប់កុំឲ្យយើងដេកបាននៅបាន ។ បើកាលណា
យើងមិនធ្វើចឹង បើយើងមិនវ៉ែមិនអីយើងគេមើលចិត្តយើង ចាំមើល គេឲ្យយើងមកធ្វើ
ខ្លះណាគេឲ្យជំនួយឲ្យបាយ ឲ្យអង្ករហូបមិនធ្វើអីមិននេះ ។ ដល់ហើយចេះវ៉ែទៅចឹងទៅ ដល់
ពេល៧៣ ពួកអ៊ុនតាក់ចូលមកនឹងបានគេយក ។ យកមកមិនអីស្មានតែគេនឹង យកទៅក្នុង
ដែរ ដល់ពេលគេយកមកដាក់នេះ មិនដឹងថាឯងខ្មែរក្រហមទៀត អត់ដឹង ។

ឈុនលី : អត់ដឹង?

ឆ្លុក : អត់ដឹង ស្មានចង់ទៅនឹងគេ ចង់ទៅដល់ស្រុក ។

ឈុនលី : ចង់ចូលទៅក្នុងដែរ?

ឆ្លុក : ចង់ចូលដែរ ។

ឈុនលី : ហេតុអីបានយើងទៅអត់រួចចឹង?

ឆ្លុក : ពីព្រោះយើងៗទៅមិនរួចក្នុងនឹង ក៏អ្នកដឹកនាំយើងនៅមានខ្មែរក្រហម បើដូចជំរំនោះគេអត់
មានខ្មែរក្រហមទេ គេឲ្យទៅទាំងអស់ ។ ដល់យើងនៅ៨៥នឹង យើងប្រពន្ធទាហាន យើង
ដូចជាអ្នកដឹកនាំយើងនឹងគេនៅខ្មែរក្រហម គេនៅរបបនឹងគេមានទាន់ចោលណា ។ ដល់ចឹង
យើងនៅនេះទៅ ដល់ក្រោយមកបានផ្តាច់ខ្លួន ។

ឈុនលី : ផ្តាច់ខ្លួនឆ្នាំណា?

ឆ្លុក : ឆ្នាំ៧៣ៗ គេយាយអិត ។

ឈុនលី : បោះឆ្នោត?

ឆ្លុក : អី! ៧៣ពួកអ៊ុនតាក់ចូលមក តាមមើលបែប៧៤នេះឯងត្រូវគ្នា ចុះយើងត្រូវគ្នាខ្មែរក្រហម

ឈុនលី : ៧៤ ឬ៧៦ ព្រោះពេលសម្តេច ក្រែងថាសម្តេចហ៊ុន សែន មកនឹងៗដូចជាឆ្នាំ៧៦ ៧៧
ដឹង ហើយចឹងពេលនឹងផ្តាច់ខ្លួន?

ឆ្លុក : អី! អានីនបានខ្មែរក្រហមតាមនឹងដ្ឋានខ្លួនមែនទែនហើយ ។

ឈុនលី : ចុះអីមកពីថៃ ពេលដែលយើងចេញពីថៃ មកនៅលើទឹកដីយើងនេះ អានីននៅពិតប្រាកដ មែន អានីនឆ្នាំណា ដូចជាយើងលែងចេញចូល?

ឆ្លុក : ដែលយើងចេញចូលបាន ។

ឈុនលី : ដូចយើងជាយើងឈប់ចេញចូលទៅនឹងទៀតហើយ យើងមកនៅនេះមែនទែន?

ឆ្លុក : ដែលពិតប្រាកដមានតែឆ្នាំ៧៧ យើងមកអត់មានទៅណាទៀតទេ មកនឹងយើងនៅ នឹងរហូត ពោះបីជាយើងរឹតបន្តទៅតែប្តីៗទេ តែយើងនៅនឹងរហូត ដូចជាយើងខ្លាចដែរ ពេលណាដូចជា រឹតមកសំរុកមកហើយ សំរុកមកចឹង ។ យើងគ្រាន់រៀបចំខោអាវទៅនៅ មាត់អូរ ។ តែអត់ដូចថា រឹតដែរ តែអត់រឹតទ្រង់ទ្រាយធំ ។

ឈុនលី : ចុះដូចជាខ្លួនឆ្នាំ៧០ ៧១ ៧២ អីដែលចេញចូលនឹង?

ឆ្លុក : ៧១ ៧២ មិនទាន់មកដល់ពីដីថៃផង ។

ឈុនលី : នៅដីថៃហ្នឹងមែន?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ បើ៧៣បានមកហើយ ទាល់តែអ៊ុនតាក់ចូលមកបានយកមក បាននាំមក ។

ឈុនលី : ហើយចឹងចូលមកដំបូងចឹងមានមិនមានអីដែរ ហើយព្រៃអីដែរ?

ឆ្លុក : មានព្រៃ ។

ឈុនលី : ហើយធ្វើម៉េចនៅបាន?

ឆ្លុក : ចេះដោះទៅ រាយៗទៅ ។

ឈុនលី : អ្នកណាអ្នកដោះទៅ?

ឆ្លុក : ទេ! ជាក្រុមសារៗរបស់គេ ដូចប្តីប្រពន្ធកេចចឹង ដូចជាគេចង់ទៅនៅត្រង់ណាគេរាវត្រង់នឹងទៅ ប្តីគេនឹង ហើយបាននាំប្រពន្ធទៅនៅ ដូចជាដីមីនចឹង ប្តីគេមករាវទៅដូចជាយើងស្រឡាញ់ ដីប៉ុណ្ណា យើងចាប់ប៉ុណ្ណា យើងនាំគ្នារាវទៅ អត់មាននេះយើងចេះនៅទៅ ។

ឈុនលី : ហើយអីចេះរាវនឹងគេដែរ យើងស្រីៗរាវដែរ?

ឆ្លុក : ទេ! រាវនោះ បើនិយាយថាមិននោះ បើគេថាអាស្មាច់នោះរាវពិតប្រាកដណាស់ ។

ឈុនលី : មិនស្មាច់នឹង?

ឆ្លុក : អី! អាស្មាច់នឹងនៅច្រើនពីមាត់អូរមកវិញ ។

ឈុនលី : អានីនភាគច្រើនខាងណាដាក់ស្មាច់នឹង?

ឆ្លុក : ខាងនោះ ។

ឈុនលី : ខាងក្នុង?

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : ចុះវៀតណាម?

ឆ្លុក : អី! ហ្នឹងឯង តែអានីនមានត្រឹមមាត់អូរឡើង ពីមាត់អូរឡើងមកប្រហែលខ្លះ៤០ ម៉ែត្រ ៥០ ម៉ែត្រ ឬ១០០ ម៉ែត្រអានីនអាស្រាច់ ដល់ដុតពីនឹងមកមានរបងកេងចងហើយ បាន មានអាពោតកេហៅស្នួលពោត ដែលឃើញទេ ដែលពួកនិយាយ?

ឈុនលី : ដែរៗខ្ញុំដែលឃើញដែរតើ ។

ឆ្លុក : អី! ម៉ារ៉ុក្តនឹងគឺមានស្នួលពោតកេមានរបងកេ គេឈប់ដាក់អាស្រាច់ៗ គេដាក់មកពីមាត់អូរ ប្រហែល៥០ ម៉ែត្រ ឬ១០០ ម៉ែត្រគេឈប់ហើយ មានរបងកេមួយ ។ ដុតពីនឹងគេដាក់ អាពោតកេរាយ គេដាក់អាស្រាច់ស្នួលអីនឹងកេហៅអាត្មាច្រទន់អីនឹង អីនៅនេះនាមតែ នៅ ប៉ុនមីនក៏មិនទាន់ស្គាល់អស់ដែរ ជួនកាលអត់ដឹងដែរ ។

ឈុនលី : ខ្ញុំធ្លាប់ឃើញមិនគោន ធ្លាប់ឃើញមិនស្នួលពោត ខ្ញុំធ្លាប់ឃើញ ។ ហើយបើគិតទៅភូមិដែល អីនៅដំបូង ចាប់ពីដូះដោះមិនបានទំហំប៉ុណ្ណា ដោះមិនបាន ចង់និយាយថាបានដំបូណ៌ នៅមុនដំបូង?

ឆ្លុក : មុនដំបូងនៅមាត់អូរ ។

ឈុនលី : ហើយចុះមកនៅនេះឆ្នាំណា?

ឆ្លុក : ដល់ពេលយើងនៅមាត់អូរចឹង ដល់ពេលប្រហែលជាយើងនៅខ្លះប្រហែលកន្លះឆ្នាំ ឬក៏ខ្លះ ៣-៤ ខែចឹង យើងដូចខាងនោះវាចង្អៀតពេក យើងឃើញខាងនោះថ្នល់ជាតិ យើងចេញ មកខាងនេះមកចាប់ទៀតមក ។

ឈុនលី : ហើយប៉ុន្តែនៅនេះមានមីនដែរ?

ឆ្លុក : នៅនេះដូចជាក្នុងទេដឹង បើនៅនោះមានម៉ារ៉ុក្តអូរមាន ។ បើនេះដូចជាមិនមានៗខ្លះ អត់ខ្លះ ដូចថាដែលនៅព្រៃចឹង អ្នកណាគេបោសដី គេស្រឡាញ់ប៉ុណ្ណា ត្រឹមណាចឹង គេ មើលដីគេ បើមានគេដោះចេញ ។

ឈុនលី : អានីនធ្វើម៉េចមើលដឹង?

ឆ្លុក : ទេ! អាក្បាអានីនគេដឹងតើ គេមើលតាមខ្សែវា គេដាក់មានខ្សែកេ ។

ឈុនលី : ចឹងខ្សែនឹងនៅលើកោក?

ឆ្លុក : អី! ខ្សែនៅលើកោក ជួនកាលវាមានខ្សែ ជួនកាលវាមានដូចថាខ្សែមិនយើងនិយាយថា ខ្សែមិន គេដោះចឹងទៅ វាមានខ្សែវាគេដោះចឹងគេដឹងខ្សែវា ។

ឈុនលី : តែបើយើងមើលខាងក្រៅចឹង ឃើញខ្សែវាអត់ ឬមួយខ្សែនឹងកប់ដី?

ឆ្លុក : ទេ! ខ្សែៗតែ ជួនកាលខ្សែ បើនិយាយអាស្នូលពោតអីមានតើ ឃើញគេដាក់បង្កើលដាក់ អីតើ បើយើងដើរទាក់ខ្សែបែបនេះដឹង ។

ឈុនលី : ដូះ?

ឆ្លុក : ហ្នឹង ។

ឈុនលី : ហើយបើដូះអាចដូះទាំងអស់ ព្រោះមកទាំងខ្សែ?

ឆ្លុក : ដូចមិនសូវដឹងដែរនឹង មិនសូវដឹងដែរ ប៉ុន្តែបើយើងដើរទាក់វាដូះ ។

ឈុនលី : ចឹងអីបើគិតទៅកាលអីនៅជំរំអីចឹង ការហូបចុកអីគ្រប់គ្រាន់ដែរ បើយើងភ្ញៀវខ្លួនទៅ ចឹង?

ឆ្លុក : មិនអីទេ ដូចការខ្វះខាតចេះខ្វះខាតហើយ ក៏ប៉ុន្តែយើងស្នាដៃពាក់ចេះ ជួនកាលគេបើក អង្ករឲ្យយើងចឹង យើងទាហានដូចជាហូបមិនអស់ចឹង យើងយកមក ថែគេអត់ចេះចាយ លុយទេ គេចាយដែរ តែអ្នកឯងចង់យកអង្ករទៅដូរស្តី ដូរជាបន្តិចត្រីអីគេដូរឲ្យ បើ យើងមានលុយ ក៏គេលក់របស់មានសព្វគេលក់ ។

ឈុនលី : ប៉ុន្តែកាលនឹងយើងចាយធម្មតា?

ឆ្លុក : អ្នកណាមានលុយក៏យកទៅទិញទៅ អ្នកណាមានអង្ករក៏យកទៅដូរទៅ គេអត់ប្រកាន់អីទេ ប៉ុន្តែគេគិតតាមនឹង ។

ឈុនលី : ហើយចឹងដូចស្បៀងអីចឹងខាងណាអ្នកឲ្យដុតដុតអ្នកនៅថៃនឹង?

ឆ្លុក : ហៅ! យើងមិនសូវដឹងទេ អាជឿនឹង នៅលើគេអ្នកធំគេដោះស្រាយយើងអត់សូវដឹង តែ យើងនៅជាប្រជាជនចឹងទៅ គេពេលគេបើកឲ្យគេហៅយើងទៅបើកឲ្យ គេមានយូរឯងគេ គេ បើកឲ្យយើងហូប មានកន្លែងគេឲ្យយើង ។

ឈុនលី : ចុះដល់ពេលៗ ត្រូវបំបែកវិញដូចជាឆ្នាំ៧៧ ពេលដែលយើងចេញពីថៃ គេនៅដុតដុតយើង ទៀតអត់ ដូចស្បៀងអីចឹង?

ឆ្លុក : នៅដុត ។

ឈុនលី : បានគ្រប់គ្រាន់ទេ ពេលនឹង?

ឆ្លុក : ដឹងតែដូចថាម៉ាខែគេឲ្យយើងម៉ាគៅ ។

ឈុនលី : ម៉ាគៅអង្ករ?

ឆ្លុក : ម៉ាប៊ុតប្រេងកាតយើងនឹង គេឲ្យយើងម៉ាគៅម្នាក់ ។

ឈុនលី : ម៉ាខែ?

ឆ្លុក : ម៉ាខែ ។

ឈុនលី : ចុះបើគ្រួសារ?

ឆ្លុក : ហើយកូនតូចប៉ុន្មាននាក់ក៏គេឲ្យ ។

ឈុនលី : ម៉ាំនៅដែរ?

ឆ្លុក : អី!ម៉ាំនៅដែរ តែដល់ក្រោយមកបានគេឲ្យដូចថា វាប្រហែលជា២ឆ្នាំ៣ឆ្នាំ បានគេបន្ថយ ទៅជាតិចវិញ ដូចថាកូនតូចចឹងគេឲ្យជា ។

ឈុនលី : ប្រហែលជាស្បៀងខ្លះ ឬម៉េចបានចឹង?

ឆ្លុក : យើងគេឲ្យព្រឹកម៉ាំកំប៉ុង ល្ងាចម៉ាំកំប៉ុង ហើយដល់យើងគេឲ្យហូបគ្នា៣នាក់ ឬក៏២នាក់ចឹង យើងហូបអត់អស់ទេ ជួនកាលព្រឹកចឹងយើងដាក់២កំប៉ុង ល្ងាចម៉ាំកំប៉ុងកន្លះអីចឹងវាមិន សល់កន្លះកំប៉ុង វាសល់អត់អីទេ ។ ហូបចុកអីអត់មានដូចថា ខ្លះខាតអីដូចជាមិនសូវមានទេ តែចំពោះតែប្រពន្ធទ័ពទេ ។

ឈុនលី : ចុះបើ?

ឆ្លុក : តែបើប្រជាជនអត់សូវដឹងទេ ពីព្រោះប្រជាជនគេបើផ្សេង ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថានៅនេះ មានទាំងទ័ព មានទាំងប្រជាជនទៀត?

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : ចុះប្រជាជននឹងកាត់ធ្វើអីដែល អត់មានជួយខាងដឹកជញ្ជូនដែរ?

ឆ្លុក : ប្រជាជនគេនាំគ្នាដឹកជញ្ជូនទៅ ដូចជាពេលត្រូវការចឹងគេយកប្តីៗ ទៅ៤-១០ នាក់ ឬ២០ នាក់អីចឹង ដូចថាយើងទៅខាងណាចឹង គេត្រូវការយើងទៅៗ តែប្រពន្ធនៅផ្ទះ តែដល់ ពេលរបបប្រជាជនអត់សូវដឹងទេ មិនដឹងថាកាត់ខ្លះខាតឬយ៉ាងម៉េចយើងអត់ដឹង តែបើទ័ព ដឹងថាម្នាក់ម៉ាំកំប៉ុង ។

ឈុនលី : ចឹងហូបអត់ដែលខ្លះ?

ឆ្លុក : អត់ដែលមានខ្លះទេ រឿងហូប កម្រមានខ្លះមានអ្នកណាថាខ្លះណាស់ បើថាប្រជាជនអត់ដឹង ទេ ។

ឈុនលី : ចឹងក្នុងពេលនឹងសង្គ្រាមនៅតែរាំរ័ចឹង ៧៣ ៧៤ចឹង?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ តែប្រជាជនគេ ដូចថាគេមានដាំដូចដាំដំឡូងធ្វើស្រែគេបាន ហ្នឹងហើយ ។

ឈុនលី : ចុះយើងអត់មានដាំអីបាន?

ឆ្លុក : យើងប្រពន្ធទ័ពអត់មានធ្វើអីទេ ពីព្រោះអីដូចជាមិនមានអ្នកណាធ្វើកើត ។

ឈុនលី : ហេតុអីបានចឹង?

ឆ្លុក : ចុះយើងប្តីទៅមុខ យើងមិនមាំមួនណា យើងនៅចាំពេលក្រៀមចាំពេលរស់ យើងមិនមែន ដាច់នៅរៀងដូចយើងនៅស្រួលបួលមិនមែនទេ យើងនៅរៀបចំអីវ៉ាន់ ពេលណាដែល ល្ងាចឡើងចឹង អានីយើងដូចព្រាបមកជិតណា ពេលប្តីទៅមុខចឹងយើងក៏អត់មាន សប្បាយចិត្តដែរ ភ័យរហូត ។ ដួនកាល គេវ៉ែនេះវ៉ែនោះ យើងចេះខ្លាចទៅ ណាប្តីទៅមុខ ណាកូនមួយពីរមិនចឹង ហ្នឹងហើយចឹង ពេលពួកគេសភាពការណ៍ចេះចុះទៅ យើងចេះរៀប ចំអីវ៉ាន់បាត់ភ័យទៅ អាប្តីនៅនោះ ខ្លាចគេរត់លួនទៅយើងភ័យរហូត ធ្វើអីក៏អត់កើតដែរ បានតែស្លឹកក្រៃ បានល្អៅគ្រឡាចប៉ុននឹងទេ ភាគច្រើនប្រពន្ធទ័ពបានតែប៉ុននឹងទេ ។

ឈុនលី : បានម៉ាហូបចុក?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ឲ្យតែថា ។

ឈុនលី : ចុះពេលនឹងអីមានកូនប៉ុន្មានហើយ?

ឆ្លុក : ទេ! កូនឆ្នាំ៨៣ ៨៤ ៨៥ហើយនឹងមានកូនមួយ ។

ឈុនលី : ចឹងពេលនឹងកូននឹងនៅថៃ កើតនៅថៃ?

ឆ្លុក : អត់ទេ កូននឹងកើតនៅខ្មែរឯង ពីព្រោះយើងការនៅបឹងបេង គេដាក់ទៅខាងនោះវិញ គេ ដាក់ទៅខាងស្រុកសំពៅ អីទៅនៅខាងខ្មែរឯង កើតខ្មែរឯងបានម៉ាឆ្នាំហើយបានទៅចេញទៅ ថៃ ។ ទៅនៅថៃបានមួយទៀតមក ហើយបានមកនៅនេះវិញ អេ!នៅថៃបាន២ ប្រុស១ ស្រី១ ដល់មកនៅនេះបានមួយឈប់យកហើយ ពិបាកពេក ។

ឈុនលី : មកនៅនេះ៧០ ប៉ុន្មាន ៧៣?

ឆ្លុក : ៧៣ ។ កូនធំៗអស់ហើយ ប៉ុនចង់ប៉ុនបួនឯងអស់ហើយ ។

ឈុនលី : ៨០ ជាងអាចដំណាលៗខ្ញុំ ខ្លះបងខ្ញុំ កូនបង៨០ ប៉ុន្មាន?

ឆ្លុក : កូនបងអាយុ២៧ ២៨ហើយ ។

ឈុនលី : អូ! បងខ្ញុំទៀត?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ការឆ្នាំទៅមិញ ។

ឈុនលី : ស្រី ហើយប្រុស?

ឆ្លុក : ប្រុស ។

ឈុនលី : កូនអីប៉ុន្មាននាក់?

ឆ្លុក : កូន៤ ។

ឈុនលី : ស្រីប៉ុន្មាន?

ឆ្លុក : ស្រី២ ប្រុស២... ។

ឈុនលី : ឥឡូវកាត់ទៅណា?

ឆ្លុក : ទៅនេះ ទៅជួយដាក់ថ្ម នេះប្តូរដឹកឲ្យគេ គេឲ្យដឹកឲ្យ ។ ដល់ចឹងទៅកូនគេជួយដឹក ម៉ាដើង បានតែ១០០ ១៣០ ។

ឈុនលី : រួចថ្ងៃប្រេង?

ឆ្លុក : រួច អត់អីទេ យើងដឹកបាន៣-៤ដើងចឹងទៅ បានលុយ៣០០-៤០០ចឹង យើងដកថ្លៃ ប្រេង១០០ បានថាយ ។

ឈុនលី : ចុះកូនពៅរបស់អីថ្នាក់ទីប៉ុន្មានហើយ?

ឆ្លុក : កូនពៅថ្នាក់ទី ឆ្នាំនេះថ្នាក់ទី១២ដឹង ។

ឈុនលី : រៀនសាលាណា?

ឆ្លុក : សាលាម៉ាឡាយេន ។

ឈុនលី : ដូចកូនបងៗចឹង?

ឆ្លុក : កូនបានរៀនទាំងអស់ ។

ឈុនលី : កូនបង?

ឆ្លុក : តែកូនបងរៀនបានតិចពេក ពីព្រោះអីកាលនឹងយើងធ្វើចំការ បើសិនណាចំការឆ្ងាយក្បាល ហុនហើយដល់ពេលយើងពុកទៅតែ៦៧ចឹង យើងចេះតិចឃើញថាទៅតែ៦៧ចឹង ខ្យល់អី ទៅ ។ ហើយយើងមិនដឹងអីទៅណា យើងដើរកាត់ឆ្ងាយ ។ ដល់ចឹងកូនរៀនបានតិច រៀន បានថ្នាក់ទី៣ឲ្យឈប់ នឹកឃើញខ្លាចលោកពុកទៅព្រៃទៅអីវាខ្យល់ វាអត់មានអ្នកណាទៅ បានជាគ្នាចឹង ខ្លាចអត់ដឹងណាណែនបានកូនទៅវាគ្រាន់ជួយមើលជួយអីចឹង ។ ហើយអីនៅដូះ ជាមួយកូនតូចៗ ពិបាកណាស់ធ្វើចំការទាំងអស់ ជួនកាលទៅចោលកូន ។ ហើយកូនរៀន ធំៗហើយបានៗរៀន អាយុឡើង៧-៨ឆ្នាំបានៗរៀន ចុះយើងមើលហ៊ានទុកកូនចោលណា កាលណាទុកកូនចោលកូនវាតូចៗ ពេកគ្នាមិនទាន់មើលចេះដាំបាយ ដល់ចឹងទាល់តែយកទៅ សិន ។ ដល់ចំការរៀនវាលម៉ាឡាយេន បានឲ្យកូនទៅរៀនវិញ ។ ដល់ពេលនឹងយើងឈប់ ទៅហើយ យើងទៅតែពេលណាដែលយើងចុះធ្វើ យើងមានពេលឈប់ខ្លះ ។ ដល់ចឹងយើង ឲ្យកូនរៀនទៅ យើងនៅដូះបាន ។ កាលមុនអត់ទេ កាលមុនយើងឆ្លៀតអត់បានទេ កាល ធ្វើចំការមុនដំបូង យើងក្រដាស អត់មានលុយមានកាក ។ ដល់ចឹងចេះតែនាំកូនទៅហើយ ដឹកដៃកូនទៅទម្រាំបានមួយៗ ។

ឈុនលី : ចុះដល់ពេលរៀនអីចឹង ដូចខ្លួន៧៧ ៧៨ ទៅច្បាំងកូននឹងចូលរៀននៅ?

ឆ្លុក : ដូចមិនទាន់ទេ ពីព្រោះ៧៧៧៧មកមិនទាន់មានចំការធ្វើអីនៅទេ..... ៧៧យើងទើបត្រូវវាគ្នា

ឈុនលី : អ៊ុនតាក់តើកាលមុន?

ឆ្លុក : អី! ហើយ៧៤ ៧៥ បុរាណធ្វើចំការ ។

ឈុនលី : ៧៦ បុរាណផ្គាប់ខ្លួន?

ឆ្លុក : ប៉ុន្តែនឹងដឹង ។

ឈុនលី : ៧៦?

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : ចឹងបុរាណយថា ក្រោយផ្គាប់ខ្លួនបុរាណ កូនទៅរៀន?

ឆ្លុក : នឹងឯង ហើ! មុនកូនរៀនបុរាណមុន ពីព្រោះអីពេលដែលកូនរៀននឹង កាលនឹងគេថាសភាព ការណ៍មិនស្រួល ឲ្យអាបងហៅប្អូននឹងហើយពេលនឹងសភាពការណ៍ស្រួលនោះ បុរាណមុន មុន ។

ឈុនលី : ទៅហៅពីសាលាមក?

ឆ្លុក : ទៅហៅពីសាលា ចុះគេផ្អើលរៀបចំអីវ៉ាន់ ដល់ចឹងយើងអាចកូនវាអត់ភ័យ វាអត់ដឹង វាមិនដឹងថាវាតម្លៃចូលមើលទេកូននឹង ដល់ចឹងវាចេះនៅនឹងទៅ ។ អាមែវាថារៀបចំអីវ៉ាន់ នោះខាងយួនមកដល់ត្រឹមណាៗហើយ ឲ្យបងមកហៅ..... បានតែកូនស្រីបុរាណថ្នាក់ទី៧ ថ្នាក់ទី១០ អី ។ ជួនកាលអីទៅចំការចឹងទៅ មីស្រីអត់មានអ្នក ណាមើលប្អូន អត់មានអ្នកណាដាំបាយឲ្យឈប់ទៀតហើយ បានថ្នាក់ទី៧ ហើយនឹងឈប់ ទៀត ។

ឈុនលី : ទី៧ គ្រាន់?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយឲ្យឈប់ គ្រាន់បុរាណដាំបាយដាំទឹកអី ខែកាប់ពោតទៅអស់ហើយ ។

ឈុនលី : នៅនេះ ការលើកមុនគេប្រើទឹកអីគេ?

ឆ្លុក : អីប្រើទឹកស្រះ ។

ឈុនលី : ដូចពេលចេញមកៗ នៅនេះនៅប្រើទឹកស្រះដដែល?

ឆ្លុក : ប្រើទឹកអណ្តូង មុនដំបូងបើអ្នកណានៅព្រំដែនគេប្រើទឹកអូរព្រំដែន ។

ឈុនលី : ទឹកអូរ?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ បើអ្នកណាដែលគេមកនៅឆ្ងាយពីអូរព្រំដែននឹង គេដឹកអណ្តូងគេតាមដូរគេ ដល់ អីដឹកស្រះ ។

ឈុនលី : ប្រើទឹកស្រះ?

ឆ្លុក : ស្រះប៉ុន្មាននេះ ។

ឈុនលី : រហូតដល់ឥឡូវ?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយស្រះមានព្រលិតមានអី លើកមុនមានត្រី មានត្រីអីត្រីស្រែចេះចិញ្ចឹម ។

ឈុនលី : ចឹងដល់ពេលក្រោយយើងផ្តាច់ខ្លួនទៅ ពូកាត់ធ្វើទ័ពទៀតអត់?

ឆ្លុក : ធ្វើពីព្រោះអីយើង ។

ឈុនលី : ត្រូវរុក្ខា?

ឆ្លុក : ធ្វើនៅតែធ្វើចឹង ពីព្រោះអីមិនចង់ធ្វើដែល ប៉ុន្តែយើងនឹកឃើញថាពេលនឹងអត់មានវ៉ៃតបអី ទេ អានឹងយើងនិយាយតែត្រូវរុក្ខាហើយ យើងអត់មានវ៉ៃតបទេ ។ ហើយប្បវាងក៏យើងគេ អត់ក៏គេអត់មានយកទៅណាឆ្ងាយ ដល់ចឹងចេះធ្វើទៅដើម្បីបានប្រាក់ខែខ្លះ ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថារបបគេនៅតែបើបន្ត?

ឆ្លុក : បន្ត ដល់ក្រោយមកគេទើបនឹងឈប់ប្រហែលជាម៉ាឆ្នាំទេ ។

ឈុនលី : ហេតុអីបានឈប់?

ឆ្លុក : ទេ! ដូចជាឈប់នឹងចង់ចេះ យើងវាធ្វើទាហាន ធ្វើទ័ពអីយូរ អានឹងចិត្តអី ។ ដល់ពេលចឹង យើងចង់ឈប់ ដើម្បីថាយើងចង់រកឯកជន ដូចជាយើងចង់ធ្វើស្រែចំការខ្លួនយើង ។ យើង វាចាស់ហើយ ហ្នឹងហើយទុកឲ្យក្មេងៗវាធ្វើទៅ យើងចាស់ទៅយើងចង់ផ្អាក ។

ឈុនលី : ទើបឈប់ឆ្នាំនឹង?

ឆ្លុក : ឈប់ឆ្នាំនឹង ។

ឈុនលី : ចុះអីចង់ដឹងថា ដូចអីឆ្នាំកាត់មកប្រវត្តិលំបាកអីចឹង ដែលចាញ់?

ឆ្លុក : ចាញ់ មកមុនដំបូងចាញ់ ។

ឈុនលី : អីដែលចាញ់?

ឆ្លុក : មកមុនដំបូងត្រូវមកពីដីថៃនឹងមកដល់ ។

ឈុនលី : ៧០ ជាងហើយចាញ់ទៀត?

ឆ្លុក : ចាញ់ ប៉ុនមិនដឹងចាញ់មិនចាញ់ ប៉ុនត្រូវនោះត្រូវ ។ ត្រូវដាក់សារវ៉ូតាំងពីជើង តាំងពីខ្នង ជើងក៏ដាក់សារវ៉ូដែរ ។

ឈុនលី : ទៅពេទ្យណាទៅ?

ឆ្លុក : ពេទ្យភូមិដូងយើង គេហៅពេទ្យភូមិដូង ។

ឈុនលី : អានឹងពេទ្យអង្គភាព ហើយយ៉ាងម៉េច?

ឆ្លុក : ពេទ្យរួមម៉ាខ្មែរក្រហមបណ្តោយ ម៉ាខ្មែរក្រហមនៅខាងនេះបណ្តោយ ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថាដូចខាងខ្មែរក្រហមដែលដម្លៀសមកនឹងចឹង គេនៅបង្កើតសហករណ៍អីចឹង មានពេទ្យមានអ្វីមចឹងទៅ?

ឆ្លុក : អត់មានសហករណ៍ទេ ។

ឈុនលី : អូ! អានឹងគេចែករបប ត្រូវហើយ?

ឆ្លុក : គេឈប់ហើយ សហករណ៍មានតែសម័យព័ន្ធខ្លា ដល់ពេលមកសម័យនេះអត់មានសហករណ៍ ទេ ។

ឈុនលី : ហើយដល់ពេលចឹង ឈឺអីចឹងគេមើលអីចឹង?

ឆ្លុក : ឈឺអីចឹង ទៅដេកពេទ្យ យើងប្រពន្ធថាហានៗ គេអត់ថាអីទេ ដេកទៅ ។

ឈុនលី : ចុះបើប្រជាជនដូចគ្នាដែរ?

ឆ្លុក : ប្រជាជនៗក៏ទៅដូចតែគ្នា ។

ឈុនលី : យើងនៅរួមគ្នា?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ព្រោះអីយើងវាគ្មានពេទ្យពិណាដង មានឃើញតែនឹងមួយទៅអត់អីទេ ពីព្រោះ ភាគច្រើនដូចជាគ្មានប្រជាជនៗ តែប្តីទៅធ្វើទាហានដូចគ្នា គ្មានអ្នកណានេះ ។ ពិតមែនថា ប្រជាជនមែន តែបានជាក្រសួងក៏ប្តីទៅធ្វើទាហានដូចតែគ្នា ។

ឈុនលី : ហើយចឹងដូចអីទិស្សាហ៍ទៅលេងស្រុកកំណើតដែរ ឥឡូវនឹង?

ឆ្លុក : ទៅឲ្យតែ ។

ឈុនលី : ស្រុកអីគេនឹង?

ឆ្លុក : ស្រុកខាងមង្គលបូរី ។

ឈុនលី : ឃុំអីគេទៅដើម?

ឆ្លុក : .....ស្រុកមង្គលបូរី ចុះទៅម៉ាជួរជួររា តែចុះទៅក្រោមតាមដងស្ទឹង ។

ឈុនលី : ដូចជាគាត់នៅខាងនេះមង្គលបូរី គាត់នៅជិតដែរ?

ឆ្លុក : មង្គលបូរី ខ្ញុំនៅនិមិត្ត នៅឃុំយាង ។

ឆានី : មីននៅមង្គលបូរី មីននៅតាំងពីពេលណា?

ឆ្លុក : មង្គលបូរី នៅតាំងពីនៅក្នុងដូចជាម្តាយអីយើងនៅក្នុងប៉ុននេះ ដល់តែពេលធំគិតស្រុក ភូមិយើងក៏មាន តែដូចថាម៉ែឪយើងគាត់មកចាប់ដីនៅម៉ាជួរឃុំយាងនេះ គេហៅដើមពោធិ៍ ពោធិ៍នេះ ចាប់ស្រែ ។

ឈុនលី : ពោធិ៍ពោធិ៍ដើម?

ឆ្លុក : ពោធិ៍ពោធិ៍ដើម ហ្នឹងហើយមកចាប់តាំងពីឆ្នាំ៦៧ ៦៨នោះ ។

ឆានី : ចឹងមីងអ្នកស្រុកនេះយូរហើយ?

ឆួក : អ្នកស្រុកនេះយូរហើយ តាំងពីក្មេងៗ ។

ឆានី : មីងដឹងថា នៅនឹងគេហៅតំបន់អី កាលសម័យ៧៥ សម័យ៣ឆ្នាំ?

ឆួក : សម័យ៣ឆ្នាំនៅនោះវិញ នៅកូនដំរីនៅនោះវិញ ។

ឈុនលី : ចឹងបានដូចយើងមកចាប់ដីទុកចោលនៅនឹង ហើយយ៉ាងម៉េច?

ឆួក : តាមមើលលោកពុកអីគាត់មកចាប់ ពីព្រោះនៅមង្គលបូរីនោះ អត់មានដូចមានតែដូះ មានតែអី តែស្រែអត់ឃើញមានទេ ។

ឈុនលី : អូ! ប្រហែលជាគាត់អាចចាប់ធ្វើស្រែ?

ឆួក : ដល់ចឹងយើងមកចាប់ស្រែនៅនេះវិញៗ ដល់ពេលបងធ្វើការយើងប្អូនមកនៅនេះវិញ ។

ឆានី : នៅណាវិញ?

ឆួក : មកនៅនិមិត្ត មកនៅឃុំយាង ។

ឈុនលី : និមិត្តជាអីគេ ជាស្រុក ជាអីគេ ជាឃុំ?

ឆួក : និមិត្តនឹងស្រុកតើ ស្រុកនិមិត្ត តែដល់ក្រោយទៀតមីងមិនដឹងទេ ព្រោះអីយើងមកសម័យ នឹង ។

ឈុនលី : កាលនឹងខេត្តបន្ទាយមានជ័យដែរ ស្រុកនិមិត្ត?

ឆួក : ហ្នឹងហើយ ស្រុកនិមិត្ត ។

ឆានី : មីងថានៅកូនដំរីនៅស្រុកអី កាលសម័យ៣ឆ្នាំ?

ឆួក : ស្រុកអី ។

ឈុនលី : គេហៅស្រុកអី?

ឆួក : ស្រុកនិមិត្តនឹង ។

ឆានី : ស្រុកលេខប៉ុន្មាន?

ឈុនលី : កាលនឹងគេមានចែកលេខតំបន់ប៉ុន្មាន ស្រុកប៉ុន្មាន?

ឆួក : ទេ! មីងមិនសូវដឹងទេ ពីព្រោះកាលនោះមីងនៅក្មេងដែរ នៅអាយុ១៣ឆ្នាំ នៅអាយុ៧ឆ្នាំ ១៣ឆ្នាំ ១៤ឆ្នាំ ដល់ចឹងយើងមិនបានគិតអារៀង ។

ឈុនលី : ស្រុកកំណើត?

ឆួក : ស្រុក យើងដឹងស្រុក យើងដឹងតែភូមិយើង តែគ្រង់ថាគេចែកឃុំអីយើងអត់សូវដឹងទេ ។

ឈុនលី : អ្នកគ្រប់គ្រងអីចឹងនៅនឹង?

ឆួក : អូ! ពីសម័យណា?

ឈុនលី : អាខ្លង់ពន្លាំ ដូចខាងតំបន់នេះ ឬមួយខាងតំបន់ដែលអំនៅអីចឹង អ្នកក្របក្រងអ្នកណាអ្នកដឹកនាំ?

ឆ្លុក : សម័យពន្លាំស្គាល់ វាមានដូចជាវាមានមេកងក្តាប់យើងទាំងអស់ យើងមានកងតូចកងធំ ។

ធានី : ម៉ែនស្គាល់មកពីខាងណាក្តាប់ទាំងអស់?

ឆ្លុក : ក្តាប់ទាំងអស់ពូភាពៗ យើងនេះ គាត់ក្តាប់ម៉ានិមិត្តនឹង ប្រុសៗ ក្តាប់ទាំងអស់ ។

ឈុនលី : ឆ្លាំណាទៅ?

ឆ្លុក : ពីសម័យដូចជាឆ្លាំ ។

ធានី : រៀតណាមចូលទៅ?

ឆ្លុក : ៧៨ហ្នឹង ។

ធានី : ៧៨ ឬក៏យួនចូលហើយ?

ឆ្លុក : ពីព្រោះអ្នកធំមិនមែនក្តាប់តែនេះណា អ្នកធំដូចជាមុនដំបូង៧៥ អ្នកធំផ្សេង ដល់តែ៧៦ ៧៧ អ្នកធំផ្សេងទៀត ។

ឈុនលី : ៧៥នឹងអ្នកណាគេដែលធំនៅនេះ?

ឆ្លុក : ៧៥នឹង ពីព្រោះអីម៉ែនមិនសូវស្គាល់គេទេ ពីព្រោះបានជាមិនសូវស្គាល់ សម័យនឹងម៉ែននៅក្មេងៗពីព្រោះរបបនឹងវាខ្មែរក្រហមគេឡើងមកពីព្រៃគេមកក្តាប់យើងវិញ ។ ហ្នឹងហើយ ដល់អ្នកនៅពីសង្គមចាស់គេវែចោលវែទៅយើងម៉ែចង្រីង ដល់ហើយឡើងខ្មែរក្រហមមកវិញហើយ ។

ឈុនលី : យើងចូលជាមួយគេបណ្តោយ?

ឆ្លុក : អី!

ធានី : ម៉ែនស្គាល់ទេ ខ្មែរក្រហមមកពីព្រៃ ស្គាល់ឈ្មោះគាត់?

ឆ្លុក : ស្គាល់ឈ្មោះភាព ។

ឈុនលី : ភាពនឹង?

ឆ្លុក : ភាពនឹងភាពតូច មាឌល្អិតទេ ។

ឈុនលី : មិនមែនសុខ ភាពទេ?

ឆ្លុក : ភាពនឹងមកពីស្រែអំបិល ។

ឈុនលី : មិនមែនសុខភាពនេះទេ?

ឆ្លុក : អត់ទេ ។

ធានី : ស្រែអំបិលភូមិភាគអីគេ?

ឆ្លុក : មិនមិនស្គាល់ទេ ដឹងថាស្រែអំបិល ។

ឈុនលី : ស្រែអំបិលខាងកំពតនឹង?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ពូភាព ហើយដល់ពេលមកឆ្នាំ៧៨ ៧៧បានឃើញពូភាពយើងនេះ ពូភាពខ្ពស់
នឹង ។

ឈុនលី : សុខ ភាព?

ឆ្លុក : អី! ហ្នឹងគាត់មកម្តង ។

ឆានី : ហ្នឹងគាត់មកជំនួស ភាពចាស់នឹង ភាពក្នុងល្អិតនឹង?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ។

ឈុនលី : ហើយភាពនេះមកពីណាវិញ?

ឆ្លុក : មិនសូវដឹងទេ ។

ឆានី : អ្នកស្រុកនឹងទេ?

ឆ្លុក : យើងមិនសូវដឹងទេ ពីព្រោះយើងអត់សូវដឹង ។

ឈុនលី : ហេតុអីបានបាត់ពូភាពចាស់នឹងទៅណា?

ឆ្លុក : ទេ!... យើងអត់សូវដឹង ពីព្រោះអីវាបបនឹងថាគេថាក្បត់ មិនដឹងថាគេជម្លៀសទៅណា
មិនដឹងថាគេយ៉ាងម៉េច យើងអត់សូវដឹងទេ ពីព្រោះយើងនៅកូនគេយើងម៉េចសូវដឹង ។

ឆានី : មិនមានដឹងថាភាព ដែលមិននិយាយថាភាពក្នុងល្អិតនឹង ភាពនឹងគាត់អ្នកគ្រប់គ្រងម៉េច
គាត់គ្រប់គ្រងនៅសហករណ៍ម៉ែង ឬក៏គ្រប់គ្រងផ្សេងទៀត?

ឆ្លុក : គ្រប់គ្រងនារី យុវជន ។

ឆានី : គ្រប់គ្រងនារី យុវជន ស្រីចឹង ភាពនឹង?

ឆ្លុក : ប្រុស ។

ឈុនលី : តែកាន់ខាងយុវជន នារី?

ឆ្លុក : ហ្នឹង! យុវជន នារីដូចជាយើងយុវជន ។

ឆានី : ចុះធំជាងភាពនឹងមិនស្គាល់?

ឆ្លុក : ពីព្រោះយើងមិនបាន យើងនៅក្នុងជាន់គេ យើងដឹងថាធ្វើការយើងមិនបានទៅប្រជុំនឹងគេ
ឲ្យឃើញអ្នកនេះអ្នកនោះណា យើងនៅកូនគេ ។

ឆានី : ហើយម៉ែងដើរទៅធ្វើការណាខ្លះ?

ឆ្លុក : អី! ក្មួយអើយ អាទៀតធ្វើការៗនោះរាល់តែថ្ងៃសម័យនោះ ។

ឆានី : ចា! ធ្វើការណាខ្លះ?

ឆ្លុក : ធ្វើការម្តុំគោកធំ យើងមកតាំងពីនិមិត្ត មកលើកប្រឡាយមកស្ងួតនៅគោកធំនេះ ជួនកាល
មកនៅគោកធំ ។

ធានី : គោកធំនៅណាវិញ?

ឆ្លុក : គោកធំយើងនេះ គេហៅគោកធំនេះ ។

ធានី : ក្បែរខ្នងរបស់ទេ?

ឆ្លុក : អូ! មកពីកូនដំរីតិចមក ។

ធានី : ចុះម៉ែក៏ហ៊ាន ក្បែរម៉ែក៏ហ៊ាន?

ឆ្លុក : ម៉ែក៏ហ៊ានទៅពីនេះវិញ ។

ឈុនលី : ម៉ែក៏ហ៊ាន ជាទំនប់ អី! ជាអីគេ តំបន់?

ធានី : មិនធ្លាប់ធ្វើការនៅម៉ែក៏ហ៊ានអត់?

ឆ្លុក : ទេ!

ធានី : អត់ដែរ ត្រឹមគោកធំ?

ឈុនលី : តែអាជំនាន់នឹងដែលពួកឈ្មោះអត់ ដែលពួកឈ្មោះម៉ែក៏ហ៊ានអត់?

ឆ្លុក : ពីសង្កម ។

ឈុនលី : អានឹងជាកន្លែងអីគេចុះ?

ឆ្លុក : ម៉ែក៏ហ៊ាន ដូចថាកន្លែងគេចាប់ដីថ្មី គេបង្កើតដីថ្មីដូចឆ្នាំ៧៤ ឬក៏៧៣ចុងទៅ គេប្រកាសណា
មានដីចឹងទៅមកចាប់ម៉ែក៏ហ៊ាន ។ ហ្នឹងដល់ពេលចាប់ទៅជួនកាលអ្នកណាគេលក់ៗ អ្នកណាគេ
នៅក៏នៅទៅបង្កើតជាសហគមន៍ ។

ធានី : ក្រៅពីម៉ែក៏ហ៊ានមានកន្លែងផ្សេងទៀត មានស្រុកណាជាប់ម៉ែក៏ហ៊ាន?

ឆ្លុក : គ្មានណា មានតែខ្នងរបស់មកវិញ ។

ធានី : ខ្នងរបស់ មានអ្នកណាគេនៅ?

ឆ្លុក : ទេ! មិនសូវដឹងទេ ពីព្រោះអីយើងអត់សូវដឹង យើងអត់សូវដឹងយើងនៅតូច ។

ឈុនលី : ចុះបើគិតទៅនៅម៉ែក៏ហ៊ាននឹងមានប្រជាជនគាត់ធ្វើស្រែធ្វើអី?

ឆ្លុក : មាន ។

ឈុនលី : ចុះជំនាន់៣ឆ្នាំ?

ឆ្លុក : ជំនាន់៣ឆ្នាំ មិនដឹងថាគេទៅណាមកណាយើងអត់ដឹង យើងមានតែឈ្មោះម៉ែក៏ហ៊ាន តែមាន
តែដូចៗគ្នា មានស្រះគេ តែមិនដឹងមនុស្សទៅណាអស់អត់ដឹងទេ ។ គេទៅស្រុកទៅភូមិ
គេអស់ ។

ឈុនលី : ចុះក្នុងពេលនឹងអីដែលពួកទំនប់មកហ៊ាននឹងអត់?

ឆ្លុក : ពូ ។

ឈុនលី : ចឹងបានន័យថាមានទំនប់ហើយ?

ឆ្លុក : ទំនប់ទេ! ទំនប់នឹង អីមិនសូវដឹងកន្លែងមកហ៊ាន ប៉ុន្តែគ្រង់ទំនប់គ្រង់អីអត់សូវដឹង ពីព្រោះ យើងមិនបានមកខាងនេះណា យើងដឹងថាពីសន្តិម ដល់ពេលសម័យពន្លឺយើងមិនបានមក ខាងមកហ៊ានណា យើងនៅខាងកូនដី ខាងកោកធំនោះទេ ។

ឈុនលី : ចុះបើគិតទៅមកហ៊ានចូលទៅខាងស្រុកម៉ាឡៃ?

ឆ្លុក : អី! មកហ៊ាន ។

ឈុនលី : បើយើងទៅពីនេះជិតមកហ៊ាន ចេញពីមកហ៊ានបានទៅខាងរបស់?

ឆ្លុក : ចេញពីខាងរបស់អីទៅចិនទៅ ជិតដល់កោកធំដូចជាពីមកហ៊ានទៅកោកធំបណ្តោយ ។ តែដល់ កេធ្វើផ្លូវធ្វើអី យើងក៏មិនដឹងថាផ្លូវនឹងគេយកកន្លែងមកហ៊ានមិនដឹង ។

ឈុនលី : ចុះអីដឹងថាកោកធំ កោកតូចនឹង ឥឡូវវាជាអីកេ ជាកូមជាយុំ ឬក៏ជាអី?

ឆ្លុក : ហៅ! អត់ដឹងទេ ពីព្រោះមករបបនេះយើងអត់សូវដឹង យើងដឹងថាពីមុនដល់ពេលមកដល់ របបថ្មីយើង ។ មើលលើកមុននិមិត្តមានតែមួយ មកពីកូនដីហៅនិមិត្ត ដល់ឥឡូវនិមិត្ត១ និមិត្ត២ និមិត្ត៣ ដល់ចុងខ្ញុំអត់ដឹង ។ យើងធ្លាប់ដឹងពីសម័យមុន ដល់មកសម័យក្រោយ យើងអត់ដឹង ជឿទេក្លាយ?

ឈុនលី : ចាំ! ត្រូវហើយ ។

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ខ្ញុំអត់ដឹង ។

ឈុនលី : ណាមួយយើងនៅតែខាងក្នុង?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយយើងនៅតែនេះ យើងអត់ដឹងនិមិត្ត១ និមិត្ត២ យើងអត់ដឹង យើងដឹងថាធ្លាប់ តែនិមិត្ត ពីដើមមិញនិមិត្តកោកតូច ។ ដល់មកឥឡូវវាចូលនិមិត្ត១ និមិត្ត២ ។

ឈុនលី : ចុះអីដល់ពេលគេសមាហរណកម្មអីចឹង ពេលនឹងឪពុកម្តាយរបស់អីដឹងទេបងប្អូនអីកាត់ដឹង ទេ ថាអីនៅនេះ?

ឆ្លុក : ដឹង យើងទៅលេង ។

ឈុនលី : ពីអង្កាល?

ឆ្លុក : ឆ្នាំ៧៣ ។

ឈុនលី : តែមុន៧៣ កាត់ដឹង?

ឆ្លុក : ឆ្នាំ៧៧៧យើងដឹងដែរ ពីព្រោះអីយើងស្រុកភូមិយើងចាស់ ដល់ពេលយើងមកចេះយើងអាច
សួរអ្នកណាដែលគេចេញចូលបានដឹងថា នៅនឹងដែរ តែយើងទៅមិនរួច ។

ឈុនលី : គេអត់ឲ្យយើងចេញទេ?

ឆ្លុក : យើងចេញបាន ប៉ុន្តែដូចជាយើងចេញ.....ត្រង់ថា.....យើងចេញទៅ ។

ឈុនលី : គេថាយើងទៅយកការយកអី?

ឆ្លុក : ដល់ចឹងយើងមិនសូវបានចេញទេ ។

ឈុនលី : ចឹងធ្វើម៉េចបានឲ្យដំណឹងទៅខាងម្តាយឪពុកបាន?

ឆ្លុក : មានគេអ្នកខ្លះមួយអីចឹង គេទៅមកចេញចូលដូចជា បងប្អូនយើងជួនកាលមានមកដែរ មាន
មកចឹងយើងចេះសួរណា ។ ហើយកាលដែលពួកអ្នកនៅព្រៃខាងនោះ នឹងខាងនេះមិនដែល
ត្រូវគ្នាដង ត្រូវគ្នាខ្លះ មិនត្រូវគ្នាខ្លះ បើប្រជាជនត្រូវគ្នាម័ង ។ ប្រជាជនមកលក់អង្ករឲ្យ
ខ្មែរក្រហម ។

ឈុនលី : ខាងក្នុងលក់ឲ្យវិញ ចុះម៉េចខ្មែរក្រហមទិញគេ បើយើងមានរបប?

ឆ្លុក : មានរបប យកទៅមិនរួច វាឆ្ងាយ ពីព្រោះយើងមិនមែនថ្នល់ទៅរហូតណា មិនដូចសព្វថ្ងៃ
ណា វាតាមព្រៃតាមឯស្រែយើងទៅមិនរួចណា ។ ម្ល៉េះហើយយើងទៅនោះយើងទិញនោះ
វាយកមកលក់ នោះគេយកមកលក់វាបានថ្លៃ ជឿទេក្លាយ ។ ហ្នឹងហើយវាបានថ្លៃ ដល់ចឹង
ហើយប្រជាជនចេះយកលួចយកទៅលក់ណា មិនទៅស្រួលៗទេ លួច ។

ឈុនលី : ខាងយើងអ្នកលក់ទេ?

ឆ្លុក : ចេះលួចយកទៅលក់.....ចុះយើងយកមកលក់ឲ្យខ្មែរក្រហម ។

ឈុនលី : ហើយកាលនឹងខ្មែរក្រហមមានលុយទិញដែរ?

ឆ្លុក : មាន គេអ្នកធំគេមាន បើយើងអ្នកតូចតាច ដែលមាន យើងមាន ។

ឈុនលី : អានឹងគេទិញដើម្បីអី យកមកចែកគ្នាតើ?

ឆ្លុក : អី! យកមកចែកពួកទ័ពនឹង ។

ឈុនលី : ចែករបបដូចខាងទ័ព?

ឆ្លុក : ហៅ! គេចែកហ្នឹងហើយ ដូចជាយើងទៅនៅមុខប៉ុន្មានចឹងមាំក្រុមគេនឹង គេទិញបានគេហូប
នោះទៅ ។ អាប្រជាជននៅនេះ គេចែកនេះផ្សេង ពីព្រោះយើងយកទៅពីនេះមានរួចណា
វាកក់ វាទឹកនោះ ។

ឈុនលី : បើគិតទៅចំណាយពីណាមកនេះ ពីកន្លែងខ្មែរក្រហមចាំគ្រឿង ហើយមកដល់នេះតើប៉ុន្មាន
ភីឡូ?

ឆ្លុក : ទេ! ឯងនោះខុសមាថាគោកក្នុង ខ្មែរក្រហមវានៅម៉ាជួរតាកង ម៉ាជួរចែងមែននោះ ដែលស្គាល់ទេក្នុង ។

ឈុនលី : ចែងមែនធ្លាប់តែពួ អត់ដែរស្គាល់ ។

ឆ្លុក : អី! ខ្មែរក្រហមនៅនោះ ហើយដល់ពេលអ្នកគោកក្នុងគេប្រជាជនគេមិនទទួលអង្ករនឹងទៅព្រៃនោះវិញ ។ ទៅនោះវិញទៅ បើឯងនេះគ្មានទាក់ទាមអីទេ ឯងនេះវាឆ្ងាយដង ។

ឈុនលី : យើងមានតែយើងនៅធម្មតា ពួកអ្នកទ័ព?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយនៅធម្មតា ។

ឈុនលី : ចឹងកាលនោះអីទោះបីយ៉ាងណាហូបចុកអីគ្រប់គ្រាន់ដដែល?

ឆ្លុក : ចេះតែហូបទៅក្នុងអើយទោះបីស្នាក់បន្ថែមនឹងយើងចេះតែហូបទៅ ចុះត្រីខ្មែរកំប៉ុងគេឲ្យម៉ាខែក្នុងម្នាក់ បើយើងពនាក់ ២នាក់គេឲ្យ២កំប៉ុង ហើយក្នុងឯង ។

ឈុនលី : ហូបអត់គ្រប់?

ឆ្លុក : ហូបម៉េចគ្រប់ យើងចេះតែស្នូទៅ យើងមានទិញគេទៅ ហើយប្តីជួនកាលឆ្លៀតអាឈើអាអីលក់ឲ្យថៃទៅ ។

ឈុនលី : ចុះដូចអីធ្លាប់ឆ្លងកាត់យូរហើយ អីគិតថាមកដល់សម័យនេះ អីគិតថាមួយណាវាប្រសើរជាង ព្រោះកាលលើកមុនយើងមានម្ហូបស្រាប់ទៀត?

ឆ្លុក : អី! ក្នុងអើយវាមិនដូចសម័យនេះទេ បើសិនណាដូចអីចឹងបើសម័យមុន បើអីដឹងថាសម័យវាសប្បាយ មានឡានមានម៉ូតូ ហូបចុកឯកជន អីមិនមកនេះទេ ។ តែយើងមិននឹកស្មានចឹងពីព្រោះយើងធ្លាប់សម័យពាណិជ្ជកម្មយើងបាក់សម័យពាណិជ្ជកម្ម ។ ម្ល៉េះហើយបើដឹងថាស្រួលចឹង ម៉ែ ឡប់ឯប្អូនឯង មិនមកទេ សុខចិត្តនៅប៉ុនពេលនឹងយើងនៅនារីនោះ ហើយដល់គេថាកុំទៅយួនចូលអា-ក ។

ឈុនលី : គេបន្ទាចយើង?

ឆ្លុក : អើ! ដល់ចឹងយើងនៅក្មេងៗយើងចេះមកៗ ដល់ពេលទៅវិញទៅម៉េចរួច ដល់ម្នាក់កាន់កាំភ្លើង ពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ ។ បើដឹងថាយើងដល់ពេលឆ្នាំ៧៧ ទៅស្រុកឃើញបងប្អូនអីគេនៅជុំគ្នារកស៊ី នឹកឃើញអត់ចិត្តថា អី! បើសិនណាជាបើដឹងថាចឹងអត់មកទេ ។

ឈុនលី : ស្តាយក្រោយ?

ឆ្លុក : ស្តាយ ប៉ុន្តែធម្មតាទោះបីយើងនៅរបបខ្មែរក្រហមហើយក៏ដោយ តែយើងក៏មិនចូលចិត្តដែរ តែយើងមិនដឹងធ្វើ តែមិនដឹងអ្នកណាគេចូលចិត្ត អានឹងមិនមិនដឹងទេ ។ តែចំពោះម៉ឺនមួយម៉ឺនមិនចូលចិត្តទេ ប៉ុន្តែយើងវាមិនដឹងធ្វើម៉េច ដូចថាយើងនៅជានារីហើយ គេជម្លៀសមក

ហើយ គេមានគេជិះសេះតាមសម័យ ដែលកាលទាលនោះនេះចូលមកគេបាញ់អី ដូចជា
យើងចូលមកគេបាញ់អីនឹង ដូចជាយើងរត់នរា មកយើងរកទៅក្នុងគេជិះសេះតាម គេ
កៀងយើងអត់ឲ្យយើងទៅទេ ។

ឈុនលី : ហើយដល់ពេលទៅលេងស្រុកវិញ អ្នកជិតអ្នកខាងអីចឹងគេ យ៉ាងម៉េច?

ឆ្លុក : មានអីបងប្អូនស្គាល់គ្នា អ្នកស្រុកអ្នកភូមិធម្មតា ។

ឈុនលី : ចុះគេអត់គិតថាម៉ឺន?

ឆ្លុក : ខ្មែរក្រហម ។

ឈុនលី : ហ្នឹងហើយខ្មែរក្រហម?

ឆ្លុក : អត់ទេ មិនគិតដូចមិនមានចិត្តចឹងទេ ប៉ុន្តែដូចជាយើងថាមិនត្រូវដែរ ប៉ុន្តែណាយើងមើលម៉ាជុំ
ដែលបងប្អូនយើងអីគេដូចមិនគិតវែងមិនគិតឆ្ងាយទេ ពីព្រោះសម័យនឹងវាខ្មែរក្រហមទាំង
អស់ ខាងនោះក៏ខ្មែរក្រហមដូចគ្នា ។ តែគ្រាន់ថាវាមានបែកគ្នា ដូចជាវាមានបក្សពួក ។

ឈុនលី : គ្រាន់ថាគេរាប់ចូលស្រុកវិញ?

ឆ្លុក : អី! គេរាប់ចូលស្រុកមុន អាយើងនៅឆ្ងាយទៅវាចេះអណ្តែតអណ្តូងទៅណា ។

ឈុនលី : ដូចអីក៏មិនពេញចិត្តដែរ ពេលនឹងជាមួយខ្មែរក្រហម?

ឆ្លុក : មិនពេញចិត្តដែរ តែមិនដឹងធ្វើម៉េច ។

ឈុនលី : ហើយដល់ពេលយើងចូលស្រុកដំបូង យើងមានអារម្មណ៍ថាអៀសខ្លួនទេ?

ឆ្លុក : ទេ! អត់មានគិតចឹងទេ គិតថាធ្វើម៉េចទៅជួបបងប្អូន ។

ឈុនលី : អ្នកណាថាអីថាទៅ?

ឆ្លុក : ទេ! មិនមានគិតថាម៉េចៗទេ អត់មានគិតទេ គិតថាធ្វើម៉េចទៅជួបបងប្អូន ដូចគ្នាចិត្ត
ថាយ៉ាងម៉េចមួយអត់ ។

ឈុនលី : គេនោះក៏ល្អជាមួយយើងដែរ?

ឆ្លុក : បងប្អូនអត់មានអីផង ពីព្រោះអីវាដូចជាវាកាកច្រើន យើងវាមកនឹងវាទីណាត់ទីណែងយើង
វានៅក្មេងៗ វាចេះអណ្តែតអណ្តូងនឹងគេទៅណា ។ ដល់ចឹងទៅយើងទៅវាមិនរួច.....ដូច
ជាយើងមិនទាន់បានគ្រួសារ តាំងតែខឹងខ្មែរក្រហមសឹងតែយកប្តីជាខ្មែរក្រហម ស្តាប់គេ
ជម្លៀសយើង ។ ដល់ពេលមកចឹងវាខ្មែរក្រហមទាំងអស់ តាមតែខឹងមិនយកទេ អាប្តីខ្មែរ
ក្រហមគេជម្លៀសឯង កាលគេជម្លៀសអីនៅក្មេងៗ អាយុ១៤-១៥ ខ្មែរក្រហមជម្លៀស
នឹងឯង សូម្បីតែនែក! មិត្តបងសម័យនឹងគេហោមិត្ត មិត្តបងឲ្យខ្ញុំសុំដំបាយបូសិន? អត់
បានទេ ទៅទៀត ឲ្យទៅតាពូងនោះៗឆ្ងាយណាស់ ។ ដែលស្គាល់?

ឈុនលី : តាពូន អត់ដែលពូជន៍ ។

ឆ្លុក : តាពូនឆ្ងាយណាស់មើលទៅអត់មានឃើញដើមឈើទេ ។

ឈុនលី : អានីនខេត្តអី នៅណា?

ឆ្លុក : បាត់ដំបង តាពូនៗ ។

ឈុនលី : បាត់ដំបង ចឹងបានន័យថារត់មកដំបង?

ឆ្លុក : អានីនគេជម្លៀស និយាយពីជម្លៀស ។

ឈុនលី : ចា! ជម្លៀសចូលទៅបាត់ដំបងហើយ បានរៀនមកដល់នេះ?

ឆ្លុក : អត់ទេ គេចូលមកយើងជម្លៀសទៅម៉ាជួរឆាយ ។ ដែលស្គាល់ឆាយ ម៉ាជួរក្រោយគោក ភូមិយើងនេះ ។

ឈុនលី : មិនសូវដែលស្គាល់?

ឆ្លុក : ដល់ពេលក្រោយទៀត គេជម្លៀសទៀត គេចាប់ផ្តើមទៅជ្រោយមេសប្តូរគោលនឹង ដល់ ចឹងគេឲ្យទៅខាងតាពូន បានគេហៅពីតាពូននឹងមកធ្វើដឹកជញ្ជូននេះវិញ ខឹង..... ។

ឈុនលី : មកចូលនឹងដែរ?

ឆ្លុក : ហើយសម័យពាណិជ្ជកម្ម.....យើង១៧មេសាចឹងយើង៦..... អ្នកតស៊ូជួនកាលគេអត់ចឹងនិយាយរកយើងទេ ។

ឈុនលី : ពេលដែលអ៊ីចូលដំបូងដូចអ៊ីចឹង?

ឆ្លុក : គេចែកគ្នាដូចថាសម័យនោះ អ្នកណាដែលតស៊ូគេនៅម៉ាកនគេផ្សេង នៅម៉ាក្រុមគេផ្សេង ហើយយើងអ្នកកូនប្រជាជនដូចយើងនៅចេះចុះ គេយកទៅធ្វើនារីដូចអ៊ីចឹង យើងនៅ ម៉ាក្រុមគេផ្សេង នៅម៉ាកនគេផ្សេង ម៉ារវៈផ្សេង អត់មាននៅច្របូលច្របល់ទេ ដល់ ក្រោយមកបានគេយកកម្លាំងមកក្តាប់យើង ដូចមេក្រុមក៏គេក្តាប់យើង កងភូមក៏គេក្តាប់ យើង អ្នកតស៊ូ ។ ហ្នឹងហើយដល់ពេលយើងដើរទៅធ្វើការចឹង ជួនកាលយើងខោអាវយើង ក្រណាត់ប្រឡាក់ពណ៌សទៅស្អុនទៅដក ដីវាកាន់វាចាស់វាក្រហម ស្មើជង្គង់ ហើយដៃអាវ ជួនកាលវាវែក ចុះវាដុតដែលយើងស្អុននោះ វាពុកវាដុយ ។ ហើយមានតែ២កំប្លោងអីនឹង ៣កំប្លោងចឹងទៅយើងវែកទៅតាអាវអាត្រង់នេះទៅឡើងក្រហម ហើយពេលណាដូចអ៊ីចឹង ពេលណាដើរជិតទីតាំងអីចឹង ហើយបើទីតាំងស្អាតខោអាវគេខ្មៅ កន្សែងគេចឹងខ្លួនគេចឹង...គេ អ្នកតស៊ូ តែយើងអ្នក១៧មេសា ជួនកាលយើងមិនសូវហ៊ាននិយាយរកនឹងគេទេ..... ។

ឈុនលី : អត់និយាយលេងជាមួយយើងអីទេ?

ឆ្លុក : .....តើតែងណាស់ បើជិតរត់នេះតែងតែមែនទែន សូម្បីតែបងប្អូនបង្កើតអត់ឲ្យនិយាយ
រកក្តាទេ ។

ឈុនលី : អានឹងឆ្នាំណាទៅ?

ឆ្លុក : ឆ្នាំ៧៨ ៧៩ ដែលជិតៗ ។

ឈុនលី : ជិតៗ ពេលរៀនណាមួយនឹង?

ឆ្លុក : អី! គេអត់ឲ្យនិយាយរកក្តាទេ ។

ឈុនលី : ហេតុអ្វីបានពេលនឹងកាន់តែខ្លាំងឡើងចឹង?

ឆ្លុក : ទេ! មិនដឹងម៉េចដល់ចឹង គេអត់ឲ្យនិយាយរកក្តា..... ។

ឈុនលី : ហើយឃើញចេះ....?

ឆ្លុក : ហើយបើអង្គុយ២ នាក់អត់ឲ្យអង្គុយទៀត គេឲ្យខ្លាចយើងជំនុំក្តា ។

ឈុនលី : .....របប?

ឆ្លុក : អី! អត់ឲ្យអង្គុយទេ គេឲ្យអង្គុយពី៣នាក់ឡើងទៅ ។ ហើយបងប្អូនមកលេង បើបងប្អូនមក
លេងប្រុសចឹង ដូចជាគេនៅកងផ្សេងចឹង គេមកលេងបងប្អូនចឹង ចង់ដូចបងប្អូនចឹងគេអត់នៅ
យូរចឹងទេ ហើយគេប្រាប់ឲ្យថា..... ។

ឈុនលី : គិតទៅវាពិបាកដល់?

ឆ្លុក : ..... ។

ឈុនលី : ចុះរហូតដល់ពេលស្រួលបួល អ៊ីនៅមានពិបាកពេលដែលយើងត្រូវរុករានហើយ?

ឆ្លុក : អត់ ត្រូវរុករានហើយអត់មានពិបាកអីទេ យើងធ្វើស្រែ ធ្វើចំការធម្មតា ដែលយើងមាន
ប៉ុន្តែនឹងឯង បើពីសម័យពាណិជ្ជកម្មយើងពិបាកៗ ដែលយើងខ្លួនមួយយើងមិនភ័យថាខ្លាចកូន
យើងអត់ស៊ី យើងអត់មានកូន ទោះបីកន្លះកំប៉ុងក៏យើងហូបឆ្អែត ម៉ាកំប៉ុងក៏យើងហូបឆ្អែត
ដូចយើងទប់ទល់ខ្លួនយើង ហើយម្យ៉ាងយើងនៅនឹងប៉ះកន្លែងគេស្រួលដែរ ដូចជាគេវាមិន
ចិត្តអាក្រក់ពេក ដូចជាក្រុមយើងកងយើងវាអត់ចិត្តអាក្រក់ពេក..... ។

ឈុនលី : ចុះដូចអ៊ីតិថាមកដល់សព្វថ្ងៃនឹង ប្រជាជនយើងដូចជាគាត់ដូចជាខ្លួនជាមួយខ្មែរក្រហមអី
ទេចឹង?

ឆ្លុក : មិនដឹងដែរ អ៊ីមិនសូវដឹងដែរ ប៉ុន្តែយើងមិននិយាយប្រាប់អ្នកណា ។

ឈុនលី : អត់ហ៊ានប្រាប់ថាយើងខ្មែរក្រហម?

ឆ្លុក : អត់ហ៊ាននិយាយថាយើងស្អប់ខ្ពែក្រហម យើងអត់និយាយ គឺយើងពេញចិត្តមិនពេញចិត្ត ក៏ដោយ យើងនៅនឹងទៅ បើយើងនៅនឹងហើយ ។ បើយើងនិយាយថាទោះបីអ្វីចង់នៅក្នុង របបខ្ពែក្រហម ឥឡូវវាអត់ហើយ អត់មានហើយ..... ។

ឈុនលី : អត់ដែរ?

ឆ្លុក : តែយើងមិនដឹងធ្វើម៉េច មានទៅណា ចេះតែនៅទៅតែនឹងឯងទោះបី..... ។
បងប្អូនដម្លៀសមិនឲ្យលុយចាយ មិនឲ្យមានផ្សារ បំបែកម៉ែបំបែកកូនក៏យើងដឹង ណាស់ តែយើងវានៅក្នុងរបបនឹង ហើយយើងចេះធម្មតាហ្នឹងទៅ ប៉ុន្តែចិត្តយើង..... ។

ឈុនលី : គិតតាមនឹងដែរ?

ឆ្លុក : .....យើងមិនដឹងធ្វើម៉េច ពីព្រោះយើងដឹងថាខ្ពែក្រហមវាអាក្រក់ចឹងហើយ តែយើង គេចវាមិនរួច ។

ឈុនលី : ចុះអ្វីពីដំបូងមកដឹងថាខ្ពែក្រហមចិត្តអាក្រក់ ហើយចុះដល់ពេលមកនៅជាមួយខ្ពែក្រហម?

ឆ្លុក : ពីដំបូងអីដឹងតាំងពីឆ្នាំ៧៥មកម្ល៉េះ ។

ឈុនលី : ចា! ប៉ុន្តែអាក្នុងពេលដែលហើយរត់មកនៅជាមួយខ្ពែក្រហម យើងនៅជាមួយខ្ពែក្រហម អានឹងយើងដឹងថាម៉េចវិញ?

ឆ្លុក : យើង ទៅពេលនោះយើងនៅជាមួយគេ ។

ឈុនលី : យើងក៏ចូលជាមួយគេហើយ?

ឆ្លុក : អី! គេក៏វាចូលៗ តាំងពីឆ្នាំ៧៥ម៉ែនោះ ខ្ពែក្រហមតាំងពីឆ្នាំ៧៥មករហូតដល់៧៧ នោះ កុំខ្ពែក្រហមទៀត ខ្ពែក្រហមរហូត តែគេក៏មិនធ្វើអីយើង ។

ឈុនលី : ខ្ពែក្រហម៧៥ តែយើងធ្វើការដកស្រូង យើងអីគេ?

ឆ្លុក : អត់ទេ គ្មានដកស្រូងទេ នៅតែដឹកជញ្ជូន ។

ឈុនលី : ដឹកជញ្ជូនរហូត?

ឆ្លុក : រហូត មិនដកស្រូងទេ មកនៅនេះរហូតទាល់តែឯកជនហើយ បានដកស្រូង គ្មានធ្វើស្រែធ្វើភ្នំ ណា អត់ទេ ។ យើងនៅយូរៗទៅវាធម្មតា តែក្នុងចិត្តយើងមួយៗស្អប់ខ្ពែក្រហម ។ តែ យើងនៅខ្ពែក្រហមនឹង យើងវាយើងនៅតែមានចិត្តស្អប់មិនចូលចិត្តដែរ ពីព្រោះយើងមិន ទៅណា យើងគ្មានដុះគ្មានសម្បែងទៅយើងចេះតែនៅនឹងគេទៅ ។ បើថាក្នុងចិត្តយើងមិន ស្អប់ពេញចិត្តខ្ពែក្រហម.....ចូលស្ទឹងតាមបត់ ។

ឈុនលី : ចុះបើសិនជារហូតមកដល់សម័យបច្ចុប្បន្ន បើសិនជាមានមនុស្ស វាច្បាស់ជាមានហើយ អ្នកដែលគិតថាខ្ពែក្រហមអាក្រក់អីចឹង ហើយបើតាមអ៊ីយល់ បើសិនយើងអីដូរដូរគ្នាជា

មួយអ្នកដែលគិតថាខ្មែរក្រហមអាក្រក់នឹង ហើយអ្នកគិតថា យើងទាល់តែរស់នៅជិតគ្នា ឬ មួយក៏នៅឆ្ងាយពីគ្នា យូរៗទៅលេងម្តងបានឆ្ងាយស្រួលផ្សះផ្សាគ្នា ធ្វើឲ្យយល់ចិត្តគ្នា អីចឹង?

ឆ្លុក : អត់កន្លែងនេះគឺអត់ហ៊ាននិយាយ ពីព្រោះអានឹងស្រេចលើចិត្តគេ យើងមិនឲ្យខ្ញុំស្តាប់ខ្មែរ ក្រហមខ្ញុំអត់ហ៊ានថាទេ ចុះយើងនៅទីកន្លែងហើយយើងទៅថាធ្វើស្តី ។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងចិត្តយើង វាទៅតែមិនចូលចិត្តរបបខ្មែរក្រហមទេ ។ ប៉ុន្តែតែយើងមិនដឹងធ្វើម៉េច វាចេះនៅចឹងហើយ បើសិនណាជាអត់បានគ្រួសារ ឯងអើយ!យើងឈប់នៅនេះទៅ លក់ដីលក់ឈើ លក់ដូះ លក់ដូះលក់សម្បែងលក់ទៅដីក្នុង អានឹងយើងអាចនៅចេះទៅៗ ។ បើយើងមិនគិតចឹង យើងមានស្រែមានចំការហើយ បើយើងទៅនោះក៏គ្មានស្រែគ្មានចំការវាលំបាក ខ្លាចយ៉ាប់ អី ក៏យើងនៅនឹងចេះតែនៅទៅ ពីព្រោះយើងនៅនឹងហើយ យើងមិនបង្គាប់បង្គោសថា យ៉ាងម៉េចៗ ប៉ុន្តែក្នុងចិត្តយើងស្តាប់ដែររបបខ្មែរក្រហមនោះ យើងស្តាប់ទៅហើយស្តាប់គាំទ្រពី សម័យពេញវិស័យ ប៉ុន្តែយើងជៀសមិនរួច ។ តែដូចជាស្តាប់ចឹង ក្លាយស្តាប់ចឹង អ្នកស្តាប់ចេះស្តាប់ ហើយ តែដល់មកចឹងវាទម្លាប់ធម្មតាទៅ ។ ប៉ុន្តែរបបនឹង ដឹងថារបបនឹងមិនចូលចិត្តដែរ ។

ឈុនលី : តែយើងមិនដឹងធ្វើម៉េច?

ឆ្លុក : ទោះបីអ្នកខ្លះនៅនោះក៏នៅមកលេង .....សម័យវិវត្តន៍វិក័ត៧៣នៅតែមានមកអ្នកខ្លះមក .....អីចឹងមកតាមទ័ពខ្មែរក្រហម ។

ឈុនលី : មកធ្វើអី?

ឆ្លុក : មកនៅនឹង មកដូចថាគេ ។

ឈុនលី : អ្នកខ្លះមកចូលទ័ព?

ឆ្លុក : អី! ដូចជាគេមកលក់អង្ករមកលក់អី យើងនិយាយថាកូនប្រជាជនចុះ មកលក់អង្ករលក់អី ជួនកាលនិយាយជាមួយទ័ព យើងនិយាយទៅ.....ទ័ពគេនោះកំលោះ កូននោះក្រមុំអីចឹង ទៅ ។.....តាស់ទៅជាមួយខ្ញុំ អីក៏ខ្ញុំស្រឡាញ់អីចឹង មកទៅ ចឹងកាលគេមានម៉ែឪក៏គេ មក ។

ឈុនលី : ព្រោះលែងអីហើយ លែងខ្លាចដូចពីមុន?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ព្រោះមិនថាចិត្តអាក្រក់ចិត្តអីវា គេបើនិយាយទៅវាមានខ្ញុំអត់ដឹងចិត្តអាក្រក់វា មកពីអ្នកណាយើងវាអ្នកធំបញ្ជាក់យើងមិនដឹង ប៉ុន្តែយើងតាមទ័ពយើងវាដូចមិនចិត្តអាក្រក់ ទេ.....តែបើការបញ្ជាក់អានឹងយើងមិនដឹង តែបើថាចិត្តអាក្រក់ដូចគ្នាទេ គ្មានអ្នកណា ចិត្តអាក្រក់ដឹង ព្រោះយើងហែលប្រលូកអស់ហើយដូចគ្នាអស់ហើយ ។

ឈុនលី : យូរៗ ទៅស្រឡាញ់គ្នាដូចបងប្អូនចឹងទៅ?

ឆ្លុក : មានអីធម្មតា ។

ឈុនលី : ចឹងបើសិនឥឡូវឲ្យអីទៅនៅខាងក្នុងវិញ ក៏អត់ចេះនៅដែរចឹង?

ឆ្លុក : ចេះប៉ុន្តែតែដូចថា ។

ឈុនលី : ឲ្យមានមុខរបរ?

ឆ្លុក : ឲ្យតែមានមុខរបរ ចេះទៅ ។

ឈុនលី : ចុះរហូតមកដល់ឥឡូវ អ៊ីចឹងទៅនៅក្នុងអត់?

ឆ្លុក : ចង់ចេះចង់ហើយ តែវាដូចថាបើយើងទៅដោយថាមានទឹកនៃនឹងដូចជាដីនឹងគេលក់ ឬក៏យើង អាចនៅបានស្រែ មានស្រែមានអីយើងចេះចង់នៅហើយ ។ តែដល់ពេលយើងទៅនៅ ឈើៗ ចឹងវាដូចថាយើងខ្លាចលក់ពីគ្រងនេះទៅនៅគ្រងនោះ ខ្លាចវា ។

ឈុនលី : វាអត់បានអី ខ្លាចវាអត់បានអី?

ឆ្លុក : ខ្លាចវាអត់បានអី ហើយម្យ៉ាងរបស់វាឥឡូវវាថ្ងៃណាស់ ដល់ហើយយើងមានចំការមាន ស្រែ យើងចេះទៅនៅនឹងទៅណា តែបើកាលលើកមុនគេផ្អើលគេភ័យចង់ទៅដែរ ។

ឈុនលី : គេផ្អើលពេលណា?

ឆ្លុក : ទេ! បើសិនណាសភាពការណ៍ចេះចុះអានឹងដូចថាយើងមានដូចហើយចឹង តែវាមិនទាន់ត្រូវ គ្នា ។ រៀបចំអីវាន់ទៅហើយតើ ថ្ងៃមុននោះ ថ្ងៃមុនអីព្រះវិហារនេះ ជិតនេះព្រះវិហារនេះ

ឈុនលី : ឆ្នាំមុនអី ប៉ុន្មានខែមុននេះដែរ?

ឆ្លុក : ទេ! ដែលផ្អើលក្រែងពីប៉ុន្មានខែមុន ឡើងរកដូរចេញមិនឃើញនឹង រៀបចំអីវាន់ដែរ ។

ឈុនលី : ដូចដើមឆ្នាំ?

ឆ្លុក : អី! រៀបចំអីវាន់ដាក់គោយន្តអស់ហើយ កូនចៅអីគេ ។

ឈុនលី : រៀបដាក់គោយន្ត?

ឆ្លុក : ដាក់គោយន្តប្រុងទៅនោះ ។

ឈុនលី : ទៅនឹងប្រុងទៅណា?

ឆ្លុក : ប្រុងទៅនឹងទៅដូចថាយើងមានបងប្អូននៅកូនដីចឹង យើងឈប់សម្រាកនឹងសិន ។

ឈុនលី : ដាក់អង្ករ ដាក់ឆ្នាំង?

ឆ្លុក : អី! បើថាគេដេញខ្លាំងទៅទៀត ចេះតែទៅនឹងគេទៅ ។

ឈុនលី : ហើយអ្នកស្រុកនឹងគេរៀបចំដូចគ្នា?

ឆ្លុក : រៀបចំដូចគ្នា អាខ្លះចេញទៅផ្អើលដូរចេញអត់រួច អាខ្លះចេញទៅខាងនោះ ។

ឈុនលី : ហេតុអ្វីបានចេញអត់រួច?

ឆ្លុក : វាច្រើន មនុស្សវាច្រើនចង្អៀតគ្នា ។

ឈុនលី : ចឹងមិនស្ទុះ ពេលនឹងម៉ាសារទៀត?

ឆ្លុក : អី! អ្នកខ្លះចេញទៅ អ្នកខ្លះថាទៅមិនរួចទេ នៅគោយន្តនៅស្តីនោះ ។

ឈុនលី : ឡានឡើងថ្លៃដង?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ។ កាលនោះអាត្រាក់ដុះគេខាងនោះ គេឲ្យកូនអីបើកអាត្រាក់ ដល់ចឹងគេយក មកទុកមក អាត្រាក់គេមាន២ អីគ្មានអីទេ មានតែគោយន្តមួយ ។

ឈុនលី : នៅណាវិញចំការ?

ឆ្លុក : នៅក្បាលហ្នឹង ។

ឈុនលី : អានឹងនៅណា នៅជិតភ្នំ?

ឆ្លុក : នៅហួសភ្នំនេះទៀត ។

ឈុនលី : ភ្នំអីគេ?

ឆ្លុក : ភ្នំម៉ាឡៃ ។

ឈុនលី : នៅហួសភ្នំម៉ាឡៃ ដីធំដែលចំការ?

ឆ្លុក : ភ្នំធំ ។

ឈុនលី : ប៉ុន្មានហិចតា?

ឆ្លុក : ប្រហែលជា៧០ រ៉ៃ ។

ឈុនលី : កាលនឹងធ្វើម៉េចបានចំការ គេចែកឲ្យ?

ឆ្លុក : អត់ទេ គេថាគេចែកក៏ថាបាន ដូចថាយើងស្គាល់គ្នាជិតៗចឹងទៅ ចេះតែបបួលគ្នាចាប់ចំការ ចាប់អីចឹង អ្នកណាក៏ដូចគ្នាចឹងដែរ ។ ទៅអាចថាស្រឡាញ់ត្រង់ណា ស្រឡាញ់ត្រង់នេះបោះ បង់កោលឲ្យចឹងទៅ ។

ឈុនលី : ចឹងអ្នកណាចាប់បានចាប់ទៅ ។ ប៉ុន្តែចាប់ដំបូងព្រៃ ឬមួយក៏?

ឆ្លុក : ព្រៃ មើលគ្នាមិនឃើញ ព្រៃមើលគ្នាសឹងថាមើលគ្នាពីនេះទៅដល់មើលមិនឃើញ មើលគ្នា មិនឃើញទេ ។

ឈុនលី : ហើយយើងកាប់ឆ្ការទៅ?

ឆ្លុក : កាប់ ។

ឈុនលី : ចុះព្រៃធំៗ ហើយធ្វើម៉េចទៅ កាប់យកទៅណាវិញ?

ឆ្លុក : មុនដំបូងនោះ មុនដំបូងយើងជួលគេមកកាប់ ម៉ារ៉ែដូចជាគេនិយាយលាសដើងក្រោម យើងនិយាយថាលាសដើងក្រោម ។

ឈុនលី : បា! កាប់អារព្រៃតូចៗ ?

ឆ្លុក : យើងជួលគេរ៉ែ៣០០ ចងការគេដូចជា១ម៉ឺនចិន ដល់ពេលគ្រប់ម៉ាឡានីន យើងនិយាយថា ១០ខែ ឬ១២ខែ គេយក៥០០០ ដូចជាអ៊ីចិន អត់មានចិនទៅចងការគេ១ម៉ឺនចិនយក មកទ្រុសដើងក្រោមហើយ ទ្រុសបានប្រហែលជា១០រ៉ែចិនទៅ បានម៉ាស៊ីននឹងអន្តរាងៗ អា ធំៗស្អិត ដុតទៅនេះអាណានៅដុំដុំតូចនឹង យើងប្រមូលដុតម៉ាសារទៀត ។ ដល់តែពេល ធ្វើបាន១ម៉ឺនជួនកាលធ្វើបានក្នុង១ម៉ឺននឹងបានថ្លៃការគេទេ ហើយរាយដីគេទេ ក្នុងបាន ចាយអីទេ អាលុយម៉ិញនឹង បានយកមកធ្វើជួលគេកាប់ជួលគេរ៉ែជួលគេដាំ ដល់ពេល ឡើងទ្រុក ១ម៉ឺននឹងឡើងគេ៥០០០ ឬ៤០០០ ហើយចិនបានវាលដី តែប៉ុន្តែនឹង៦៧ ។

ឈុនលី : តែលើនឹងយកទៅណា ?

ឆ្លុក : ដូចអ្នកណាដែលធំៗ អារអុស ទិញបានខ្លះ ។

ឈុនលី : ធ្វើដូចម្តេច ?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ខ្លះទៅដែលដឹកទៅ ។

ឈុនលី : ដើមធំៗទេ ដើមព្រៃ ?

ឆ្លុក : ..... ។

ឈុនលី : ប៉ុនណា ?

ឆ្លុក : ប៉ុននេះ បើអាធំនេះប៉ុនពាននេះ ឬក៏តូចជាងពាននេះ អានឹងភាគច្រើនគេអារមិនសូវបាន អ្នកណាយកមកធ្វើដូច្នោះទេ ច្រើនលក់ទៅថៃអស់ ពីព្រោះពេលដែលយើងអារលើល្អ គឺ យើងអត់ត្រូវវា ។ ដល់ពេលម៉ារ៉ែក្រោយ អាលើល្អវាអស់ហើយ យើងយកអាលើ តូចៗយើងត្រូវវា យកអាលើតូចៗនឹងមកធ្វើដូច្នោះ ។

ឈុនលី : ចឹងអ្នកណាចាប់បានប៉ុនណា លក់ខ្លួនឯង លក់រៀងខ្លួន ដូចជាអ្នកណាចាប់ដីបានប៉ុនណា យើងកាប់ព្រៃចិនទៅ ហើយអារព្រៃធំៗយើងយកលក់យកលុយខ្លួនឯងទៅ ។ ក្រោយមក យើងធ្វើបំណែងអីចិន ?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ យើងលក់តែស្រេចចិត្តយើង យើងធ្វើយើងលក់ទៅអត់អីទេ ។

ឈុនលី : កាលនឹងលើធំចិន ដើមលើអីគេទៅប៉ុនពាន ?

ឆ្លុក : គតិវ ។

ឈុនលី : គតិវ មានបេសមានអីដែរ ?

ឆ្លុក : បេងមាន ។

ឈុនលី : ហើយអីអត់ទុកបេងធ្វើដូះធ្វើអីដែរ?

ឆ្លុក : ដូចទុកម៉េច ភាគច្រើនគេលក់ និយាយទៅយើងអត់មានយើងដូចជាអត់មានធ្វើស្រែ ធ្វើភ្នំ មានដើមឈើនឹង អារទៅលក់ទៅទិញដូនកាលគេអត់បើកអង្ករឲ្យ ។ យើងលក់ទៅ យើង យកមកទិញអង្ករខ្លួនយើងដោះស្រាយ ។

ឈុនលី : គេដឹងទេ អ្នកក្របក្រត្រងទៅនឹង គេដឹងថាយើងដូចជាលក់អីចឹង?

ឆ្លុក : ចេះតែដឹង ប៉ុន្តែធម្មតាយើងមិនត្រូវគ្នាគេចេះតែអនុគ្រោះ បើមិនអនុគ្រោះ ។

ឈុនលី : អ្នកចេះដឹងម៉េច?

ឆ្លុក : .....ដូចតែគ្នាស៊ី ។

ឈុនលី : ទាល់តែអ្នកធំហ៊ានបានអ្នកតូចទៅតាមក្រោយ?

ឆ្លុក : .....អ្នកធំជាងយើង បើតិចមក ។

ឈុនលី : អានឹងគេចាប់ផ្តើមការបញ្ជូននឹង ហើយចាប់ដីស្រែនឹងឆ្នាំណាទៅ?

ឆ្លុក : ទេ! មិន...ប្រហែល៧៥ ៧៦ដឹងក្នុងនោះ ។

ឈុនលី : ជិតសមាហរណកម្ម?

ឆ្លុក : អី! ពីព្រោះយើង៧៣យើង ។

ឈុនលី : អ៊ុនតាក់?

ឆ្លុក : អី! .....អាច៧៥ ៧៦ហើយ ។

ឈុនលី : ហើយអីបើនិយាយពីអ្នកជិតខាងវិញ បើសិនយើងគិតទៅសម័យនឹង ពេលមកនៅនឹងនេះ ហើយយើងនៅដូចនៅរួមគ្នាចឹង ដូចបងប្អូនអីចឹង ដូចសម័យ៣ឆ្នាំនឹង ហើយរហូតមក ដល់សម័យឥឡូវដូចជាមានអ្នកចំណូលថ្មីមកចឹង ហើយយើងរាប់អានគ្នាដូចពីមុនមើលទៅ មួយណាជិតស្និតជាង?

ឆ្លុក : និយាយថាពីមុនឬក៏ឥឡូវ?

ឈុនលី : និយាយបើប្រៀបធៀបពីមុនមកដល់មកដល់សម័យឥឡូវ បើយើងប្រៀបធៀបថាសាច់ ញាតិអ្នករាប់អានជិតខាង....?

ឆ្លុក : សម័យមុនវាផ្សេង សម័យមុនយើងប្តីទៅមុខអស់ចឹង យើងស្និតស្នាលជាង ដល់មក សម័យនេះយើងស្និតស្នាលដែល តែមិនដូចមុនទេ ពីព្រោះអីយើងចាយលុយ ។

ឈុនលី : យើងរកឯកជន?

ឆ្លុក : អី! ម្ល៉េះហើយគេខំរបស់គេ យើងក៏ប្រឹងរបស់យើងទៅ ពីព្រោះសម័យមុនអត់ចាយលុយ

ឈុនលី : សម័យមុន...លុយ?

ឆ្លុក : ហ្នឹងហើយ ចាយដែរតែយើងចាយវាដូចជាមិនទំនើប វាក្មេងក្មេងម្នាក់ ដល់ចឹងវាមានតែ
លុយចាយដាក់ហោប៉ៅ ប៉ុន្តែនឹងឯង ។ ដល់ឥឡូវវាមានទ្រព្យមានម្នាក់ចឹង ដល់ហើយការ
ដែលយើងស្ថិតស្ថាលនឹងវាស្ថិតដែរ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងនឹងយើងវាដូចមិនស្ថិតស្ថាលពេកទេណា អ្នក
ណាក៏ស្ថិតស្ថាលក៏អានឹងជាធម្មតារបស់គេទៅ ពីព្រោះគេនៅស្ថិតស្ថាលល្អគេនឹកឃើញ
សម័យនោះគេពិបាកអីចឹង ។ ហ្នឹ! អ្នកខ្លះទៅក៏មិនដូចមុនទេ ពីព្រោះអីយើងវាចាយលុយ
នោះ ដល់ចឹងទោះបីខុសត្រូវវាគ្នាតិចតួច យើងខុសយើងមាត់ប្រកែកគ្នាឈ្មោះគ្នានោះ បើ
លើកមុនអត់សូវទេ ឥឡូវស្រុកវាគេចាយលុយ ។

ឈុនលី : ចឹងអីបើគិតទៅនៅខាងនេះ ប្រែខាងដូចម្តងអីនៅតាំងពីឆ្នាំ៧៥ មក ចឹងកាលពីនោះមកសុទ្ធ
តែទ័ពនៅរហូតមកតំបន់នឹង?

ឆ្លុក : អី! ជាប់រហូត ។

ឈុនលី : អានឹងអាចថាតំបន់ជួរមុខអត់ អាម៉ូដែលអីនៅនឹង?

ឆ្លុក : នៅណា?

ឈុនលី : ពេលដែលអីនៅ៧៥នឹង នៅម៉ូអីគេកងតូច(គោកតូច)?

ឆ្លុក : ៧៥នោះ ៧៥នៅឯនោះ នៅម៉ាជួរកូនដំរីនោះ នឹងជួរមុខហើយ ប៉ុន្តែជួរមុខៗទៅចល័តទេ
តែមានទ័ពគេការពារ ។

ឈុនលី : នៅពីក្រោយវិញ?

ឆ្លុក : គេមកខាងនេះព្រំដែន យើងទ័ព យើងចល័តមែនតែយើងបង្កប់ឆ្នើនដល់ តែអានឹងបើគេ
និយាយទៅវានៅកៀកព្រំដែនដែរ ។

ឈុនលី : យើងនៅដឹកជញ្ជូនផង ហើយយើងនៅបង្កប់ឆ្នើនដល់សម្រាប់អ្នកនៅខាងក្រោយនេះដែរ
អ្នកខាងព្រំដែននេះដែរ?

ឆ្លុក : ហ្នឹងសម័យពាឆ្នាំ?

ឈុនលី : ប៉ា!

ឆ្លុក : សម័យពាឆ្នាំយើងអត់មានដឹកជញ្ជូនអីទេ យើងគិតតែធ្វើស្រែ ទៅស្ទូងទៅដក ទូលកណ្តាប់
ស្រូវស្រែប្រាំងប៉ុន្តែនឹងឯង យើងអត់មានដឹកជញ្ជូនអីទេ ពីព្រោះសម័យនឹងគេលែង
សង្រ្គាមហើយ មិនចឹង ។

ឈុនលី : ប៉ា! ពេលនឹងគឺរស់នៅអីចឹងធម្មតា ។

ឆ្លុក : ពេលនោះគឺខ្មែរក្រហមចូលមកហើយ មានសង្គ្រាមណាទៀត តែវានិយាយទៅវាវេទនា ត្រង់នេះទៀត ពីព្រោះអីជួនកាលខ្លាច ពីព្រោះមិន..... ។

ឈុនលី : អីដែលឮ ពេលនឹង?

ឆ្លុក : ឮពីព្រោះអីជួនកាលអ្នកខ្លះជាប់ខ្សែយួនដីដូនដីតាយួន ជួនកាលគេតាមដានដឹងនឹងគេ..... យើងអ្នកល្អមិនដឹងថាខ្លួនយើងល្អអាក្រក់ទេ ភ័យណាស់ មិនដឹងថាអ្នកខ្លះ ដូចគ្នានកំហុសអី អ្នកស្អប់អីបងប្អូន.....ក៏ខ្លាច អ្នកខ្លះរៀនថ្នាក់ខ្ពស់ក៏ខ្លាច អ្នកដែលរៀនថ្នាក់ខ្ពស់នឹង គេរៀន គ្រាន់បើអីនឹង គេយកទៅអស់ហើយ តែមិនដឹងថាគេយកទៅនឹង គេឲ្យនៅក្នុង ឬគេរៀន ចោលអីនឹងអីអត់ដឹងទេ ។ ហើយនិយាយពីរឿងប្រវត្តិរូបធ្វើហើយធ្វើ ។

ឈុនលី : ដូរហួត? ប៉ុន្មានខែគេដូរម្តង?

ឆ្លុក : មិនដឹងទេ ប៉ុន្តែធ្វើនោះធ្វើ ប្រវត្តិរូបល្អិតដូចថាមិនដឹងប៉ុន្មានខែប៉ុន្មានអី ប៉ុន្តែសូម្បីហ្នឹងធ្វើ ប្រវត្តិល្អមិនល្អ បើអ្នកណាមានអ្នកគេផ្សេងមានស្តីៗចឹង សួរថាដូះនឹងមានស្តី មានគោ ប៉ុន្មាន ឬស្រែប៉ុន្មាន មានឡានមានស្តីចឹង បើយើងឆ្លើយត្រង់ទៅក៏មិនដឹងគេយកយើងទៅ ក៏មិនដឹងជួនកាល.....ខ្លាចរហូតកាលនឹងខ្លាចណាស់ ។ សូម្បីតែយើងអ្នកក្រនឹងក៏ចង់ខ្លាច ដែរ ពីព្រោះ.....ដឹងថាអ្នកក្រនឹងជួនកាលវាមិនដឹងថាខុសស្តីយើងមិន ដឹងដែរ ពីព្រោះអ្នកក្រក៏ទៅដែរ ពីព្រោះសម័យនឹងអ្នកក្រធ្វើទាហានច្រើនជាងគេ ។

ឈុនលី : បា!

ឆ្លុក : ដល់ពេលគេរើសបងប្អូនធ្វើទាហានមិនជាប់ អ្នកក្រនឹងក៏ខ្លាំង ។

ឈុនលី : អ្នកមានភាគច្រើនគេឲ្យទៅធ្វើស្រែ មានដឹងអត់?

ឆ្លុក : .....យើងមិនសូវដឹងទេ ប៉ុន្តែយើងមិនសូវកំប៉ែកកំប៉ែន ពីព្រោះអីយើងអ្នកណាមានក៏ មានអ្នកណាធ្វើអីធ្វើទៅមិនរាល់ ពីព្រោះយើងដឹងថារបបនឹងវាកាចសាហាវដែរ អ្នកខ្លះទៅ មិនល្អ គេរច្រើនប៉ុន្តែចឹងណា ។ ដូចយើងដឹងហើយ.....ហូបគេឲ្យហូបជុំគ្នា គេឲ្យ ហូបរួម គឺថាទៅធ្វើការចេះ យើងរើសក្តាមខ្យងហូបតែឯង ចង់ហូបតែឯងយ្វានអីតែឯង ដូចយើងស៊ីបាយឯង អត់បានទេ គេកសាងយើង គេណែនាំយើង ទាល់តែយើងបាន មកយកមកដាក់រួមទៅ ។ រួចដូចថាម្នាក់ៗ ១០ នាក់ចឹង យើងយកមកឆ្អិន ដូចថាក្តាមម្នាក់ បានចឹង យើងយកមកស្ងោររួចហើយយើងហូបជុំគ្នា កុំឲ្យហូបតែឯងៗ គេណែនាំយើង ហើយ ។

ឈុនលី : ឯងខំរកសោះនឹង ។

ឆ្លុក : ហើយបត់ជើងបត់ដៃនឹងយើងសុំគេដែរ មិនមែនចង់ថាអូ!ពេលស្អែកពេកដកចេះតិចថាចង់
ទៅបត់ជើងចេះដើររុយអត់បានទេ ប្រាប់គេ ។

ឈុនលី : ចុះបើសិនគេនៅឆ្ងាយយើងមិនរត់ទៅប្រាប់សិន?

ឆ្លុក : ឧបមាថាទៅស្នូលជុំគ្នាចឹង ចាប់ពីបើយើងនិយាយចាប់ពីព្រំរបស់នឹងមកចុះ ព្រំរបស់ដូះនោះ
ហើយគេមានមេកងកូចកងធំចឹង ធម្មតាយើងស្អែក.....យើងប្រាប់ទៅមេក្រុមយើង..... ។

ឈុនលី : អ្នកខ្លះរត់ទៅអត់ទាន់?

ឆ្លុក : អ្នកខ្លះគេតាមដាន អត់មានរត់ទេ រត់ទៅណាអត់រួចទេ អត់រួចទេ មិនប្រាប់រត់ទេ បើរត់ៗ
តែ គេតាមគេដូចគ្នា បើគ្រឹមនារីចល័តអីគ្មានអ្នកណារត់ទេ រត់ទៅណារួចអត់រត់ទេ ។

ឈុនលី : បើគិតទៅកងចល័តអីចឹងមានច្រើនកង?

ឆ្លុក : មានច្រើន ។

ឈុនលី : កងអី៣០ នាក់?

ឆ្លុក : ម៉ាកងវ័រយើងមាន៣កងធំ ម៉ាកងធំមាន៣០ នាក់ ហី!ម៉ាកងតូចមាន៣០ នាក់ ម៉ាក្រុម
មាន១០ ។ ម៉ាកងតូចវាមាន៣០ ម៉ាកងធំវាមាន៩០ ទៅ១០០ ដល់ម៉ាកងវ័រវាមាន៣០០
ជាង ។ ឥឡូវវាយប់មានកងវ័រយប់អីចឹងវាស្អែកវាវង្វេងអស់ហើយ បើលើកមុនសម័យ
នឹងគេច្រើន យើងចាំតែចង្កង ។ ដល់មកឥឡូវយើងវាយប់ច្រើន យើងអត់សូវចាំ
ដែរ ។

ឈុនលី : ចុះអីបើគិតទៅម៉ាប៉ែកចាប់ពីតំបន់ដែលអីនៅ..... បើគិតមកប៉ែកខាងនេះតាំង
ពីទីតាំង.....តំបន់ប៉ុន្មានៗ ?

ឆ្លុក : ចឹង ទេ! អីក៏មិនដឹង ។

ឈុនលី : បើភូមិភាគអីក៏អត់ដឹងដែរ?

ឆ្លុក : គេហៅចេះទៅ តែយើងមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ ពីព្រោះអីយើងវាមិនបានគិតគូររឿងចឹង
ទេ គេហៅតំបន់ប៉ុន្មានតំបន់៣ ។

ឈុនលី : តំបន់៣?

ឆ្លុក : អី! ចុះខាងនេះតំបន់ប៉ុន្មាន រឿងតំបន់អីយើងមិនសូវដឹង ពីព្រោះអីយើងសម័យនោះអត់
សូវប្រើតំបន់ទេ យើងដឹងថាស្រុកនិមិត្ត ភូមិគោកធំគោកតូច យើងដឹងតែនឹងដល់សម័យ
នឹងគេភូមិភាគ១ ភូមិភាគ៣ អីណាតំបន់១ តំបន់២យើងអត់ ហើយយើងក៏មិនបានគិតគូរ
រឿងចឹងដែរ ពីព្រោះយើងអត់មានធ្វើការដល់ យាមកូនគេនោះ យាមចល័តនោះ អ្នកណា
ថាតំបន់ប៉ុន្មានក៏មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់ ។ គេថាពាយ័ព្យ ដឹងថាខាងនឹងពាយ័ព្យ ។

ឈុនលី : ដឹងខាងពាយ័ព្យ?

ឆ្លុក : អី! ដឹងពាយ័ព្យ តែត្រង់ថាគំបន់ប៉ុន្មានក៏មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់ ដឹងថាអូ!ស្វាយ មង្គលបូរី បាត់ដំបងចឹងវិញ ។

ឈុនលី : ចុះអីក្រុសារអីទៅណា?

ឆ្លុក : ទៅដឹកថ្ម ។

ឈុនលី : ជាមួយកូនជាមួយអី?

ឆ្លុក : កូនអ្នកទៅទម្លាក់ថ្ម មិនធ្វើអីចឹង ។

ឈុនលី : ចំការនឹងដាំអីគេ?

ឆ្លុក : ចំការដាំពោត ។

ឈុនលី : ប្រាសដល់?

ឆ្លុក : ពោតដាំចុងដៃ ដល់ពេលចឹងទៅ..... ។

ឈុនលី : ខ្ញុំសួរអីយូរហើយ ហើយមានអីសួរខ្ញុំ?

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : ចង់ដឹងអីពីខ្ញុំវិញខ្លះ?

ឆ្លុក : មិនដឹងសួរម៉េចក្លាយអើយ អីមិនសូវចេះនិយាយ ។

ឈុនលី : ចុះអីមានសល់រូបថតចាស់ៗ ដែរ កាលជំនាន់នឹងមក?

ឆ្លុក : មានសល់ដែរ ប៉ុន្តែយើងដូចជាសល់ទុកបងប្អូនឯងស្រុក ។

ឈុនលី : រូបថតដូចកាលពេលអីមកនៅនេះ?

ឆ្លុក : ពីសម័យពាណិជ្ជកម្មក្នុងអ្នកណា ប្រាសដល់ប្រាសអីទេ ។

ឈុនលី : ក្រោយពាណិជ្ជកម្ម ពេលដែលយើងចេញមកនេះ?

ឆ្លុក : អត់ទេ ។

ឈុនលី : អត់មានផង?

ឆ្លុក : អី!

ឈុនលី : ស្វាយ ។

« ចប់ »